

○ คำสั่ง

(ด. ๒๑)

คำร้องที่ ๕๘๖/๒๕๕๒
คำสั่งที่ ๕๙๒/๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน ที่ ๑

ผู้ฟ้องคดี

สมาคมสมาพันธ์การเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและ

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ ๒

นายสุทธิ อัมมาศัย ที่ ๓

นายเจริญ เดชคุ้ม ที่ ๔

นายน้อย ใจตั้ง ที่ ๕

นายสวัสดิ์ สุดเสนาะ ที่ ๖

นายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง ที่ ๗

นายอชกุล นิละวัน ที่ ๘

นายนิคม จันทรหอม ที่ ๙

นายวาทีต วสุวัฒนกุล ที่ ๑๐

นางสาวสิทธิมา ชุณหอโณทัย ที่ ๑๑

นายจงรักษ์ หมื่นภักดี ที่ ๑๒

นายผูก ช่วยผดุง ที่ ๑๓

นางสาวเล็ก อัมมะรี ที่ ๑๔

นายเชิด พฤษชาชาติ ที่ ๑๕

นางอารมณ สดมณี ที่ ๑๖

/นายอุ้น...

นายอุ้น หอมหวล ที่ ๑๗
 นางวัลภา เอี่ยมวิไล ที่ ๑๘
 นางสาวบรรจง อัมระวี ที่ ๑๙
 นางมารินทร์ อัมระวี ที่ ๒๐
 นางสาวทิพวรรณ อัมระวี ที่ ๒๑
 นายโสภณ อัมระวี ที่ ๒๒
 นางยุพิน พรรณา ที่ ๒๓
 นายชาติ พรรณา ที่ ๒๔
 นายสมศักดิ์ อัมระวี ที่ ๒๕
 นางจรรยา อัมระวี ที่ ๒๖
 นางสาวอภิญญา คมคาย ที่ ๒๗
 นายเทอดศักดิ์ พรรณา ที่ ๒๘
 นางสาวราย อัมระวี ที่ ๒๙
 นางบุญชู อัมระวี ที่ ๓๐
 นายธงไชย พรหมนาค ที่ ๓๑
 นางบังอร วังเวง ที่ ๓๒
 นางพัชรี ดิษฐ์เย็น ที่ ๓๓
 นางดวงฤทัย ดียิ่ง ที่ ๓๔
 นางดารี่ จันทรหอม ที่ ๓๕
 นายจำนงค์ วังเวง ที่ ๓๖
 นายทวี หอมหวล ที่ ๓๗
 นายสมนึก พรหมชาติ ที่ ๓๘
 นางวิไลย์ เคล้าคล่อง ที่ ๓๙
 นายอรุณ หอมหวล ที่ ๔๐
 นางเจน กลิ่นหอม ที่ ๔๑
 นางวรรณ สุทธิ ที่ ๔๒
 นายปรีชา นิลวงศ์ ที่ ๔๓

/บริษัท เหมราช...

ผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัท เหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด
 อินดัสเตรียลเอสเตท จำกัด ที่ ๑
 บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ที่ ๒
 บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด ที่ ๓
 บริษัท ไทยโพลีเอททีลีน จำกัด ที่ ๔
 บริษัท อาร์ไอแอล ๑๙๙๖ จำกัด ที่ ๕
 บริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด ที่ ๖
 บริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ที่ ๗
 บริษัท สยาม มิตซูบิชิฟิเอ จำกัด ที่ ๘
 บริษัท ไทย เพ็ท เรซิน จำกัด ที่ ๙
 บริษัท ไทย เอ็มเอ็มเอ จำกัด ที่ ๑๐
 บริษัท สยามโพลีเอททีลีน จำกัด ที่ ๑๑
 บริษัท สยามสไตรีนโมโนเมอร์ จำกัด ที่ ๑๒
 บริษัท เอ็มทีพี เอชพีพีโอ เมนูแฟคเจอร์ จำกัด ที่ ๑๓
 บริษัท สยามเลเทกซ์สังเคราะห์ จำกัด ที่ ๑๔
 บริษัท เหล็กสยามยามาโตะ จำกัด ที่ ๑๕
 บริษัท กรุงเทพ ชินธิดิกส์ จำกัด ที่ ๑๖
 บริษัท บีเอสที อีลาสโตเมอร์ส จำกัด ที่ ๑๗
 บริษัท อติตยา เบอร์ลิ่ง เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๑๘
 บริษัท ไทยโพลีคาร์บอเนต จำกัด ที่ ๑๙
 บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน) ที่ ๒๐
 บริษัท วนชัย เคมิคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่ ๒๑
 บริษัท อินโดรามา โปไตรเคมี จำกัด ที่ ๒๒
 บริษัท ไบเออร์ไทย จำกัด ที่ ๒๓
 บริษัท ปตท.อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) ที่ ๒๔
 บริษัท ปตท.เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ที่ ๒๕
 บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) ที่ ๒๖

/บริษัท...

ระหว่าง

บริษัท ไทยเอทานอลเอมีน จำกัด ที่ ๒๗
 บริษัท ทีโอซี ไกลคอล จำกัด ที่ ๒๘
 บริษัท พีทีทีอาซาฮี เคมิคอล จำกัด ที่ ๒๙
 บริษัท เอ็ชเอ็มซี โปลิเมอส์ จำกัด ที่ ๓๐
 บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด ที่ ๓๑
 บริษัท พีทีที ยูทิลิตี้ จำกัด ที่ ๓๒
 บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด ที่ ๓๓
 บริษัท อมตะ บี. กริม เพาเวอร์ (ระยอง) ๑ จำกัด ที่ ๓๔
 บริษัท อุเบะไนลอน (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓๕
 บริษัท สวนอุตสาหกรรมปลวกแดง จำกัด ที่ ๓๖

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ๑
 เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๒
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๓
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๔
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ที่ ๕
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๖
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๗
 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ ๘

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา)

/ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด...

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ๙๐๘/๒๕๕๒ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนฟ้องว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐไว้ในหลายมาตรา โดยเฉพาะมาตรา ๖๗ วรรคสอง ที่กำหนดให้โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพเสียก่อน ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดจะต้องอนุวัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้เกิดผลใช้บังคับทันที อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดยังคงรับเรื่อง พิจารณา หรือให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพในพื้นที่จังหวัดระยองตามปกติเหมือนที่เคยทำมา มีจำนวนถึงกว่า ๗๖ โครงการ ประกอบด้วย โครงการอุตสาหกรรม ๖๕ โครงการ โครงการคมนาคม ๖ โครงการ และโครงการพลังงาน ๕ โครงการ โดยไม่สนใจว่าจะต้องนำบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวมา ไปปฏิบัติในทันที รวมทั้งไม่สนใจการมีส่วนร่วมของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน และชาวชุมชนพื้นที่ต่าง ๆ ที่รวมตัวกันคัดค้านไม่ยอมรับ หรือไม่เห็นชอบด้วยการดำเนินการดังกล่าวของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการหรือเจ้าของโครงการที่ริเริ่ม

/หรือผลักดัน...

หรือผลักดันโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว ในเรื่องตามที่กล่าวมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ เคยส่งหนังสือไปยัง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติตาม บทบัญญัติของกฎหมาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดกลับเพิกเฉย ไม่ใส่ใจต่อข้อคัดค้านของ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก และชาวบ้าน ซึ่งส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ของผู้ฟ้องคดีและบริเวณใกล้เคียงเกิดมลพิษทางน้ำและน้ำใต้ดิน มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง ป่าชายเลนถูกทำลาย ชายฝั่งทะเลถูกกัดเซาะเสียหายเป็นบริเวณกว้าง และทำลายห่วงโซ่อาหารในบริเวณดังกล่าว การเพิ่มโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการ ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มมากขึ้น ผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับมลพิษ หลายรายต้องล้มป่วยและเสียชีวิตไปด้วยโรคอันเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ทราบถึงเหตุความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิด มลพิษดังกล่าว เพราะต่างเป็นกรรมการในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด ไม่ได้แก้ไข หรือสั่งการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่บัญญัติไว้ จนกระทั่ง ศาลปกครองระยองได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒/๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปดำเนินการประกาศเขตควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการควบคุม ลดและ ขจัดมลพิษ ในพื้นที่ เทศบาลเมืองมาบตาพุดทั้งหมด รวมทั้งตำบลเนินพระ ตำบลมาบข่า และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง ทั้งตำบล ตลอดจนพื้นที่ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉางทั้งตำบล คำพิพากษาชี้ให้เห็นปัญหามลพิษที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของชาวบ้านทั้งสิ้น และมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของชาวบ้าน หรือประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งรายชื่อโครงการหรือกิจกรรม จำนวน ๗๖ โครงการหรือกิจกรรมที่ผ่านความเห็นชอบของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการได้จาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ดังนี้

/ประเภท...

ประเภทอุตสาหกรรม จำนวน ๖๕ โครงการ

๑. โครงการส่วนขยายโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกชนิดความหนาแน่นสูง (BPEX) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๒. โครงการขยายส่วนผลิตเหล็กแผ่นปรับสภาพผิว ตั้งที่สวนอุตสาหกรรม เอสเอสพี อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๓. โครงการโรงงานผลิตสารเอทานอลเอมีน ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราช ตะวันออก (มาบตาพุด) จังหวัดระยอง บริษัท ไทยเอทานอลเอมีน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔. โครงการโรงงานผลิตอีพอกซีเรซิน (ส่วนขยาย) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท อิติตยา เบอร์ล้า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕. โครงการโรงงานเหล็กโครงสร้างรูปพรรณและเชื่อมพืดเหล็กกล้ารีดร้อน ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท เหล็กสยามยามาโตะ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๖. โครงการโรงงานผลิตแผ่นเหล็กเคลือบผิวส่วนขยาย ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สยามแผ่นเหล็กวิลาส จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๗. โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ ๖ ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๘. โครงการขยายโรงงานผลิตเหล็กแผ่นไร้สนิมรีดเย็นระยะที่ ๓ ตั้งที่ สวนอุตสาหกรรมระยอง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยน็อกซ์ สแตนเลส จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๙. โครงการขยายการผลิตเหล็กหลอดสลักเกลียวและเหล็กเส้นกลม ตั้งที่ กิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง บริษัท ไทยคุน เวลด์ไวด์กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

/๑๐. โครงการ...

๑๐. โครงการโรงงานผลิตเอทิลีนออกไซด์และเอทิลีนไกลคอล (ส่วนขยาย) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) จังหวัดระยอง บริษัท ทีโอซี ไกลคอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๑. โครงการโรงงานผลิตสารอะครีโลไนไตรล์และสารเมทิลเมตาคริเลต ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมิคอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๒. โครงการโรงงานผลิตบิสฟีนอลเอ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๓. โครงการขยายกำลังการผลิตโพลีคาร์บอเนตของโรงงานที่ ๒ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมผาแดง ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยโพลีคาร์บอเนต จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๔. โครงการผลิตเมทิลเมตาคริเลต โรงงานที่ ๒ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทย เอ็มเอ็มเอ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๕. โครงการขยายกำลังการผลิตโพลีเอทิลีน ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สยามโพลีเอทิลีน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๖. โครงการเชื้อเพลิงสะอาดและปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๑๗. โครงการขยายกำลังการผลิตผงพลาสติกโพลีไวนิลคลอไรด์ สายการผลิตที่ ๘ และสายการผลิตที่ ๙ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง บริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๑๘. โครงการขยายกำลังการผลิตโวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ของโรงงานที่ ๑ และโรงงานที่ ๒ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

/๑๘. โครงการ...

๑๙. โครงการโรงงานผลิตสารโพรพิลีนออกไซด์และสารโพรพิลีนไกลคอล
ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท เอ็มพีที เอชพีพีโอ
แมนูแฟกเจอร์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๐. โครงการขยายกำลังการผลิตโพลิเอทิลีน ๕๐,๐๐๐ ตันต่อปี ตั้งที่
นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท.เคมีคอล จำกัด
(มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๒๑. โครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) ส่วนขยาย
ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับ
บริษัท อีสเทิร์น อินดัสเทรียลเอสเตท จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๒. โครงการปรับปรุงระบบหมุนเวียนก๊าซกลับคืนของโรงงานผลิต
เม็ดพลาสติกชนิดโพลิโพรพิลีน ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
บริษัท เอ็ชเอ็มซี โปลิเมอร์ส จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๓. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโรงงานผลิตสารฟีนอล
ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๔. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการหน่วยผลิตอีพิคลอโรไฮดรินาร่อง
(ECH Pilot Plant) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง บริษัท อิติตยา เบอร์ล้า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (คลออัลคาลี ดีวีชั่น)
เป็นเจ้าของโครงการ

๒๕. โครงการโรงงานผลิตสารอะคริโลไนไตรล์ และสารเมทิลเมตะคริเลต
ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมีคอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๖. โครงการโรงงานผลิตโพลิเอทิลีน ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย
อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท สยามโพลิเอทิลีน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๗. โครงการขยายกำลังการผลิตบิสฟีนอลเอ ๒๘๐,๐๐๐ ตันต่อปี
ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไบเออร์ไทย จำกัด
เป็นเจ้าของโครงการ

/๒๘. โครงการ...

๒๘. โครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด (ส่วนขยาย) ตั้งที่ ตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกับบริษัทเหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด อินดัสเตรียลเอสเตท จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒๙. โครงการส่วนขยายโรงงานคลอร์อัลคาไลและปรับปรุงการผลิตโรงงานของ ไวนิล ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๓๐. โครงการขยายกำลังการผลิตโพลิเอทีลีน (การติดตั้งหน่วยผลิต Compound Production Unit) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท.เคมีคอล จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๓๑. โครงการโรงงานผลิตบีสฟีนอลเอ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๒. โครงการโรงงานผลิตเหล็ก ถลุงหลอมเหลวและโรงงานผลิตเหล็กแท่ง ตั้งที่ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท AISCO RESOURCES PTE จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๓. โครงการโรงผลิต NBR LATEX ตั้งที่ ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท กรุงเทพ ซินติติกส์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๔. โครงการเพิ่มกำลังการผลิตในลอน ตั้งที่เขตประกอบการอุตสาหกรรม ไออาร์พีซี ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท อุเบะ ในลอน (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๕. โครงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดวิธีการจัดการ PTA และ CTA ของโครงการผลิต พีทีเอ สายการผลิตที่ ๓ (กำลังการผลิตรวมภายหลังการขยายกำลังการผลิตเท่ากับ ๑,๔๖๐,๐๐๐) ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สยามมิทซูชิ พีทีเอ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๖. โครงการโรงงานผลิตเหล็กเส้น (ส่วนขยาย) ตั้งที่ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง บริษัท บี อาร์ พี สตีล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๗. โครงการผลิตเชื้อเพลิงสะอาด ติดตั้งหน่วยควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง และเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ไบโอดีเซล (ขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ) ตั้งอยู่ที่

/นิคมอุตสาหกรรม...

นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓๘. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโรงงาน อะโรเมติกส์ หน่วยที่ ๑ ระยะที่ ๓ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๓๙. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการติดตั้ง DME Removal Unit และ Hydrocarbon Scrubber ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท กรุงเทพ ซินธิติกส์ จำกัด Bangkok Synthetics Co.,Ltd เป็นเจ้าของโครงการ

๔๐. โครงการขยายกำลังการผลิตฟอร์มัลดีไฮด์และยูเรียฟอร์มัลดีไฮด์ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๑. โครงการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงและเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ไบโอดีเซล ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท.อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๔๒. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโรงงานผลิตสารโพรพิลีนออกไซด์ และสารโพรพิลีนไกลคอล ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท เอ็มทีพี เอชพีไอ แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๓. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโรงงานผลิตโพลิเอททิลีน ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท สยามเลเทกซ์สังเคราะห์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๔. การขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโรงงานผลิตเม็ดพลาสติก โพลิเอททิลีน ชนิดความหนาแน่นสูง โดยการเพิ่มเติมหน่วยเตรียมกะตะลิสต์และหน่วยผลิต Pipe Compound ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยโพลิเอททิลีน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๕. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและระบบบำบัดมลพิษทางอากาศโรงงานผลิต Purified Terephthalic Acid (PTA)

/ตั้งอยู่ที่...

ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท อินโดรามา โปลียเอสเตอร์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๖. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงโรงผลิตสารโอเลฟินส์ สาขา ถนนไอ-สี่ (ก่อสร้างเตาแครกกิ่งสำรอง) ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. เคมิคอล จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๔๗. โครงการโรงงานผลิตสารอะครีโลไนไตรล์และสารเมทิลเมตาคริเลต ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง บริษัท พีทีที เคมิคอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๘. โครงการโรงงานผลิตสารอะครีโลไนไตรล์และสารเมทิลเมตาคริเลต ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท พีทีที อาซาฮิ เคมิคอล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔๙. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการส่วนขยายโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกชนิดความหนาแน่นสูง (BPEX) (จากการติดตั้งหน่วยผลิต Compound Production Unit สายการผลิตที่ ๒ ขั้วคราวในพื้นที่ บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๕๐. โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ ๖ (การเพิ่มประสิทธิภาพระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่) ตั้งอยู่ที่ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๕๑. โครงการเพิ่มกำลังการผลิตโรงงานผลิต Polyethylene Terephthalate (PET) ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทย เพ็ท เรซิน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๒. โครงการขยายกำลังการผลิตโพลีคาร์บอเนต ๒๗๕,๐๐๐ ตันต่อปี ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไบเออร์ไทย จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

/๕๓. โครงการ...

๕๓. โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโรงงานโอเลฟินส์ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรม อาร์ ไอ แอล อำเภอมือง จังหวัดระยอง บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๔. การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโรงงานผลิตคลอ-อัลคาลี และอีพิกลอโร ไฮดริน ภายใต้โครงการติดตั้ง Chlorine Vaporizer, Wet Scrubber ของ HCL Section และการปรับเปลี่ยนขนาดถังบรรจุคลอรีนเหลว ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอมือง จังหวัดระยอง บริษัท อิติตยา เบอร์ล่า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (คลอ อัลคาลี ดีวีชัน) เป็นเจ้าของโครงการ

๕๕. โครงการผลิตเม็ดพลาสติกโพลิเอททิลีน โดยเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ โพลิโพรไฟลีนและนำสารอินทรีย์ระเหยง่ายกลับมาใช้ใหม่ ที่โรงงาน HDPE#๑ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอมือง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยโพลิเอททิลีน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๖. โครงการนิคมอุตสาหกรรม อาร์ ไอ แอล (ส่วนขยาย) ตั้งอยู่ที่เทศบาล เมืองมาบตาพุด อำเภอมือง จังหวัดระยอง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท อาร์ ไอ แอล ๑๙๙๖ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๗. โครงการเปลี่ยนแปลงขนาดพื้นที่โครงการผลิตเหล็กแผ่นรีดเย็น เหล็กแผ่นเคลือบโลหะ และเหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก ตำบลมาบตาพุด อำเภอมือง จังหวัดระยอง บริษัท บูลสโคป สตีล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๘. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเพิ่มกำลังการผลิต โรงงานผลิตยางสังเคราะห์ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง บริษัท บี เอส ที อีลาสโตเมอร์ส จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕๙. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิต ก๊าซไฮโดรเจน ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง บริษัท เอ็มทีพี เอชพี เจวี (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๖๐. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการขยายกำลังการผลิต ผงพลาสติกโพลิไวนิลคลอไรด์ สายการผลิตที่ ๕, ๖ และ ๘ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

/อำเภอมืองระยอง...

อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง บริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๖๑. โครงการเขตอุตสาหกรรม ไอพีพี ตั้งอยู่ที่ตำบลมะขามคู่ กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง บริษัท ไอ.พี.พี. (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๖๒. โครงการโรงงานผลิตเหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรม เหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

๖๓. โครงการโรงงานผลิตเหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรม เหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท เจเอพี สตีล กัลวาไนซิง (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๖๔. โครงการสวนอุตสาหกรรมปลวกแดง ตั้งอยู่ที่ตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท สวนอุตสาหกรรมปลวกแดง จำกัด

๖๕. โครงการศูนย์บริการกำจัดของเสียอุตสาหกรรม ตั้งอยู่ที่ตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท สยามเอ็นไวรอนเมนทอลเทคโนโลยี จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

ประเภทคมนาคม จำนวน ๖ โครงการ

๑. โครงการขยายท่าเทียบเรือขนถ่ายสารปิโตรเคมีและคลังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง บริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒. โครงการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและขนาดถังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง บริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๓. โครงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการท่าเทียบเรือและคลังผลิตภัณฑ์ (การเพิ่มถังเก็บและอุปกรณ์ขนถ่าย LPG/Butene-๑) ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. เคมิคอล จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ

๔. รายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการขยายท่าเทียบเรือขนถ่ายสารปิโตรเคมีและคลังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ (การก่อสร้างถังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม

//(ถึง โพรเพน...

(ถัง โพรเพน/บิวเทน)) ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕. โครงการขยายท่าเทียบเรือขนถ่ายสารปิโตรเคมี (ท่าเทียบเรือหมายเลข ๔) และคลังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๖. โครงการติดตั้ง Loading Arm เพิ่มเติมที่ทำเทียบเรือของโรงกลั่นน้ำมันสตาร์ ตั้งอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

ประเภทพลังงาน จำนวน ๕ โครงการ

๑. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์น ซีบอร์ด (ระยอง) อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท โกลว์ เหมราช พลังงาน จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๒. โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังบริษัท พีทีที ยูทิลิตี้ จำกัด บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัท มาบตาพุด โอเลฟินส์ จำกัด บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ (ที่ถูกคือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของโครงการ)

๓. โครงการโรงไฟฟ้าเพื่ออุตสาหกรรม ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ (ระยอง) อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง บริษัท อมตะ สตรีม ชัพพลาย จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๔. โครงการท่อส่งสารปิโตรเคมี ตั้งที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท สไตรีนโมโนเมอร์ จำกัด บริษัท สยามโพลีเอททิลีน จำกัด และบริษัท ระยองโอเลฟินส์ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

๕. โครงการศูนย์สาธารณูปการกลางแห่งที่ ๒ ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง บริษัท พีพีที ยูทิลิตี้ จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ

ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกถอนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ตามบัญชี

/โครงการ...

โครงการเอกสารท้ายฟ้องที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้วนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา จนถึงวันที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษาทั้งหมด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดดำเนินการให้ครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เพิกถอนใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในพื้นที่มาบตาพุด บ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัดระยอง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ และให้ระงับการดำเนินกิจกรรมใดๆ ในปัจจุบันสำหรับโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการที่ผู้ขออนุญาตหรือเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ หรือเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ แล้วแต่กรณี ได้อนุญาตไปแล้ว นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา จนถึงวันที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษานั้น ได้ยุติลงก่อนเป็นการชั่วคราว เพื่อให้ไปทำการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพให้ครบถ้วนก่อน ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันออกกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ หรือการอื่นใดตามขั้นตอนทางกฎหมายภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษาเพื่อรองรับให้ผู้ประกอบการ หรือเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมหรือบริษัทที่ปรึกษาที่รับทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยถูกต้อง ดังนี้

๓.๑ จัดให้มีการศึกษาหรือประเมินผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชนที่โครงการหรือกิจกรรมนั้นไปก่อตั้งหรือดำเนินการในพื้นที่อย่างทั่วถึงและรอบด้าน

๓.๒ จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อนอย่างทั่วถึงและรอบด้าน

/๓.๓ จัดให้...

๓.๓ จัดให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการ

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนได้ยื่นคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ให้โครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการใด ๆ ที่กำลังดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่ตำบลมาบตาพุด อำเภอบ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดระยอง จำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้อง ให้ระงับโครงการไว้ชั่วคราวก่อนศาลจะมีคำพิพากษา

ศาลปกครองชั้นต้นได้ไต่สวนคู่กรณีและรับฟังเอกสารของคู่กรณีและผู้มีส่วนได้เสียในชั้นพิจารณาคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา และได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวกให้ถ้อยคำว่ามี การนำขยะกากสารพิษอุตสาหกรรมมากองรวมกันเป็นภูเขาเนื่องจากขยะมีปริมาณมากเกินขีดความสามารถในการรองรับส่งผลให้มีการลักลอบนำขยะไปทิ้งในที่สาธารณะหรือพื้นที่ชุมชน เช่น มีการลักลอบนำใส่กรงไถแก้ว ความยาว ๑.๒๐ เมตร จำนวนมากไปทิ้งบริเวณบ่อเลี้ยงตะพาบเก่าของชาวบ้านหลังโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร (หลังเดิม) และเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๑ มีการลักลอบนำกากอุตสาหกรรมซึ่งเป็นสารพิษประเภทยาหมวดอายุและกากตะกรันโลหะ ไปฝังกลบในพื้นที่เกษตรกรรมบริเวณตำบลมาบตาพุดและปลูกพืชปิดทับเพื่อปิดบังอำพราง ส่วนการขยายโรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีใกล้ที่พักอาศัยของชาวชุมชน ทำให้เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เกิดแก๊สรั่วจากโรงงานพีทีฟีนอน ในเครือของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเหมราช ทำให้ต้องนำตัวผู้ที่สูดดมสารตั้งต้นของสารฟีนอนที่รั่วออกมาส่งโรงพยาบาลเพราะเป็นสารที่มีฤทธิ์ต่อระบบประสาท ซึ่งเหตุการณ์นี้มีจำนวนผู้ป่วยถึง ๑๑๒ ราย ในจำนวนนี้ผู้ป่วยอาการสาหัสต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลจำนวน ๓๓ ราย วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกิดแก๊สรั่วรอบโรงไฟฟ้าถ่านหิน ไออาร์พีซี ฟุ้งกระจายทั่วบริเวณ ทำให้เกิดความเสียหายกับต้นไม้ที่อยู่รอบบริเวณโรงงาน โดยใบไม้มีสภาพใบแห้งเกรียมเป็นบริเวณกว้าง และยังทำความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยรอบโรงงานดังกล่าว วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เกิดกลุ่มควันสีขาวปกคลุมหมู่บ้านหนองแพบอย่างหนาแน่น

ทำให้...

ทำให้ประชาชนและเด็กนักเรียนแสบตา แสบจมูก และได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็นของสารเคมี สาเหตุเกิดจากก๊าซคลอรีนเหลวรั่วไหลออกไปนอกบริเวณโรงงานขณะทำการถ่ายคลอรีนเหลวของโรงงานผลิตคลอรีน Aditya Birla Chemicals (Thailand) Ltd. ที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเหมราช วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ชาวบ้านพบรถยนต์กระบะนำถุงดำไปทิ้งบริเวณป่าหญ้าในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุดใกล้คลองน้ำหนูซึ่งเป็นแหล่งน้ำของชุมชนมาบตาพุดประชาชนชุมชนคลองน้ำหนูไปตรวจสอบพบมีการทิ้งสารสีดำนี้อาจมีลักษณะเป็นก้อนมีกลิ่นเหม็นและถุงดำที่บรรจุขยะใช้แล้วมาทิ้ง จากการตรวจสอบพบว่าเป็นการกระทำของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างที่รับเหมาก่อสร้างโรงงานเม็ดพลาสติกให้กับโรงงานเอ็ทเอ็มซีโพลีเมอร์ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ เกิดกลิ่นเหม็นที่มีสาเหตุมาจากบ่อบำบัดน้ำเสียจำนวน ๗ บ่อ ของบริษัท สยามเอทานอล เอ็กซ์พอร์ต จำกัด ซึ่งผู้แทนโรงงานรับว่า ปัญหาเกิดจากโรงงานและรับปากจะแก้ไขปัญหารีเอ็งกลิ่นเหม็นให้กับประชาชน ฯลฯ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าในขณะที่ปัญหาเรื่องมลพิษที่เกิดขึ้นในอดีตต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น การอนุญาตให้โครงการ ๗๖ โครงการ เข้ามาดำเนินการในพื้นที่เพิ่มขึ้น ย่อมทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชุมชนและประชาชนทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้นไปอีก

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดให้ถ้อยคำ่ว่า ทั้ง ๗๖ โครงการตามคำฟ้องไม่ใช่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนหนึ่งเป็นโครงการหรือกิจการที่ได้จัดทำและได้รับอนุญาตให้ดำเนินการอยู่ก่อนวันประกาศใช้บังคับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนที่ดำเนินการหลังใช้บังคับก็เป็นเพียงการขออนุญาตขยาย ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการหรือกิจการเดิมที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ และบางส่วนเป็นการก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์สำหรับลดมลพิษ ซึ่งไม่ถือว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการใหม่ภายหลังการใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และส่วนที่ขออนุญาตขึ้นใหม่ ก็ล้วนเป็นโครงการหรือกิจการที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและได้รับอนุญาตโดยชอบตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และโครงการที่กำหนดให้ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

/สิ่งแวดล้อม...

สิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ไม่ใช่โครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญที่จะให้การตั้งและประกอบกิจการโรงงานของเอกชนทุกรายจะต้องดำเนินการกระบวนการที่ยุ้งยากซับซ้อนตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว โครงการหรือกิจการ ๗๖ โครงการ ตกอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายและการควบคุมตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ให้ต้องควบคุม ลด และขจัดมลพิษให้เป็นไปตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือว่าเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตและเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมาย และทั้งต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมมลพิษ การจัดการ บำบัด และขจัดของเสียตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น โครงการหรือกิจการทั้ง ๗๖ โครงการ จึงไม่ได้ปล่อยมลพิษใดๆ ออกสู่ธรรมชาติเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ทำหนังสือชี้แจงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประชุมระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงสิงหาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุดเข้าสู่การประชุม และออกประกาศเขตควบคุมมลพิษ ในพื้นที่มาบตาพุด เพื่อที่จะนำกลไกของกฎหมายที่เคร่งครัดยิ่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้ แก้ไขปัญหา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้แจงว่า หากศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวอาจทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถูกเจ้าของโครงการหรือกิจการฟ้องให้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เพราะรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปัจจุบันมีโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำ รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ต้องพิจารณาทั้งสิ้น ๑๐๓ โครงการ หากเรื่องนี้มีควมบกพร่องในการดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ วรรคสอง เกิดขึ้นจริง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหน้าที่ประเมินผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากโครงการที่มีผลกระทบต่อ ชุมชนอย่างรุนแรงแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้แจงว่า โครงการหรือกิจกรรมส่วนใหญ่ เป็นของเดิมที่ได้กำหนดไว้แล้วตั้งแต่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

/แห่งชาติ...

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยกำหนดเพิ่มเติมเพียงบางรายการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งประกาศกระทรวงกำหนดประเภทของโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้โครงการหรือกิจกรรมที่ได้ประกาศกำหนดนั้น ไม่จำเป็นจะต้องเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไปด้วยแต่อย่างใด นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจในการสั่งอนุมัติหรืออนุญาตให้ดำเนินโครงการ ๗๖ โครงการ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน และเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ชี้แจงว่า โครงการหรือกิจกรรมตามคำฟ้องอยู่ในอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๒ โครงการ เป็นโรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทั่วไปในเขตจังหวัดระยองนอกเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในขณะที่ยังไม่มี ความชัดเจนและวิธีปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปฏิบัติตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ให้ความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๔๙๑-๔๙๓/๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ชี้แจงว่า การปล่อยมลสารของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๕ โรงงาน และกลุ่มบริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด จำนวน ๑๙ โรงงาน โดยรวมไม่เกิน ค่ามาตรฐานหรือค่าควบคุมตาม EIA จากการพิจารณาการระบายมลสารรายโรงงาน ของโรงงานที่ดำเนินการในปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ชี้แจงว่า โครงการขยายท่าเทียบเรือขนถ่ายสารปิโตรเคมีและคลังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ของบริษัท มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด เป็นการก่อสร้างท่าเทียบเรือขนาดเกินกว่า ๕๐๐ ตันกรอสส์ และโครงการติดตั้ง Loading Arm เพิ่มเติมที่ทำเทียบเรือของโรงกลั่นน้ำมันสตาร์ เป็นการติดตั้ง Loading Arm ขนาด ๘ นิ้ว จำนวน ๑ ชุด และขนาด ๑๐ นิ้ว จำนวน ๑ ชุด สำหรับจ่ายน้ำมัน JET A - 1 เพิ่มเติม บนท่าเรือขนส่งของบริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด โครงการที่กล่าวมาไม่ได้ก่อให้เกิดมลพิษหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ชี้แจงว่า ตามหนังสือกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๙๐๗.๐๔/๖๙๒๗ ลงวันที่

/๑๕ กันยายน...

๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งว่าจากข้อมูลอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่อาจจะสัมพันธ์กับมลพิษ จังหวัดระยองนั้น ไม่สามารถจำแนกได้อย่างชัดเจนว่า มีสาเหตุมาจากปัญหามลพิษ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ซึ่งแจ้งว่า ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อก ๕๑๐๒.๑.๒/๑๘๑๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ หรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งให้ความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๔๙๑-๔๙๓/๒๕๕๒ ว่า ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ว่า โครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อ ชุมชนอย่างรุนแรง รวมทั้งการดำเนินการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชนการจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียสำหรับโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว และการให้ความเห็นชอบของ องค์การอิสระจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงเป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะต้องดำเนินการ จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและ เสรีภาพของบุคคลให้เหมาะสมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี ตามมาตรา ๖๗ ประกอบมาตรา ๓๐๓ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรี ยังไม่ปรับปรุงหรือจัดทำกฎหมายกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการดังกล่าว หน่วยงานอนุญาต จึงอาจพิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมหรือชุมชนได้ โดยปฏิบัติตามแนวทางที่กฎหมายซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันกำหนดไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ จึงได้ถือปฏิบัติตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือชี้แจงว่า เป็นเจ้าของโครงการ จำนวน ๓ โครงการ คือ (๑) โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ ๖ ซึ่งได้รับความเห็นชอบ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการปิโตรเลียมปิโตรเคมีและเคมีเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ (๒) โครงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ ๖ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ โครงการนี้ไม่มีการเพิ่มกำลังการผลิตของโครงการแต่อย่างใด อีกทั้ง การดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง จะไม่ก่อให้เกิดมลพิษใดๆ ต่อสิ่งแวดล้อม และ (๓) โครงการ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังบริษัท พีทีที ยูทิลิตี้ จำกัด บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทมาบตาพุด โอเลฟินส์ จำกัด เป็นการวางท่อก๊าซธรรมชาติย่อยภายใน นิคมอุตสาหกรรมเพื่อบริการขนส่งก๊าซทางท่อเท่านั้น ไม่มีการดำเนินการกระบวนการผลิตใดๆ

/เกิดขึ้น...

เกิดขึ้น จึงไม่มีการปล่อยสารใดๆ สู่ภายนอก ดังนั้น จึงไม่ใช่โครงการที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ หากศาลมีคำสั่งชะลอหรือระงับการดำเนินการของโครงการทั้ง ๓ โครงการ ที่กล่าวมา จะเกิดผลกระทบด้านการบริการสาธารณะ

บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) กับผู้ร้องรวม ๑๐ ราย ทำหนังสือชี้แจงว่า กลุ่มบริษัทผู้ร้องรวม ๑๐ ราย เป็นเจ้าของโครงการ จำนวน ๒๒ โครงการ ซึ่งมีรายชื่ออยู่ใน ๗๖ โครงการตามคำฟ้อง มีการกิจในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศ ดำเนินการจัดหาพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง รวมถึงการใช้ประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรธรรมชาติ การต่อยอดธุรกิจจนครบวงจรโดยจัดหาวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ โครงการของกลุ่มบริษัทผู้ร้อง ๒๒ โครงการ แยกได้ดังนี้ (๑) โครงการที่ไม่ได้ทำหิมลพิษในพื้นที่เพิ่มสูงขึ้น จำนวน ๑๔ โครงการ (๒) โครงการที่ไม่มีการระบายมลพิษ ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์หรือก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน จำนวน ๔ โครงการ และ (๓) โครงการการลงทุนภายใต้เงื่อนไขการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ จำนวน ๔ โครงการ ซึ่งโครงการที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ จำนวน ๒ โครงการ หากศาลมีคำสั่งระงับโครงการของกลุ่มบริษัทผู้ร้อง จะก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อกลุ่มบริษัทผู้ร้องและคู่สัญญาที่เกี่ยวข้อง คือผลกระทบโดยตรงต่อโครงการลงทุนของกลุ่มบริษัทผู้ร้องและผู้ผลิตต่อเนื่องที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตผลิตภัณฑ์ บริษัทกลุ่มผู้ร้องจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่างๆ มีผลกระทบต่อสินเชื่อกับสถาบันการเงิน เนื่องจากโครงการของกลุ่มบริษัทผู้ร้อง จำนวน ๒๒ โครงการ มีมูลค่าการลงทุนรวมประมาณ ๙๑,๒๙๕ ล้านบาท จะมีผลกระทบต่อการสูญเสียเงินลงทุนจำนวนดังกล่าว รวมถึงสูญเสียรายได้ ประมาณ ๗๐,๙๐๓ ล้านบาทต่อปี และอาจต้องลดจำนวนการจ้างงานลงประมาณ ๑๕,๐๘๘ คน ด้านสิ่งแวดล้อมจะทำให้การลดมลพิษทางอากาศไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด กับผู้ร้องรวม ๑๒ ราย ทำหนังสือชี้แจงว่า ผู้ร้องทั้ง ๑๒ ราย เป็นบริษัทในเครือของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือกลุ่ม

/บริษัท เอสซีจี...

บริษัท เอสซีจี (เครือซีเมนต์ไทย) เป็นเจ้าของโครงการ ๒๐ โครงการ ที่มีชื่อโครงการ อยู่ใน ๗๖ โครงการ ตามคำฟ้อง ในปัจจุบันกลุ่มบริษัท เอสซีจี ประกอบธุรกิจหลัก ๕ ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจเคมีภัณฑ์ ธุรกิจซีเมนต์ ธุรกิจกระดาษ ธุรกิจผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง และธุรกิจการค้าภายใน และต่างประเทศ โดยในส่วนของธุรกิจเคมีภัณฑ์เป็นผู้ผลิตเม็ดพลาสติกโพลิโอเลฟินส์ แบบครบวงจร (Integrated Producer) ประกอบด้วยการผลิตทั้งอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีขั้นต้น (โอเลฟินส์) และอุตสาหกรรมเคมีขั้นปลาย (โพลิโอเลฟินส์) กลุ่มบริษัทของผู้ร้องหลายบริษัท เป็นบริษัทที่เกิดจากการร่วมทุนกับบริษัทชั้นนำด้านอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของต่างประเทศ โครงการของกลุ่มบริษัท เอสซีจี ทั้ง ๒๐ โครงการ ไม่ได้ก่อมลพิษให้เพิ่มสูงขึ้น เพราะมีการวางแผน โครงการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและชัดเจน มีการดำเนินการลงทุนภายใต้เงื่อนไขการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ และ กรอบการระบายมลพิษต่อ พื้นที่ที่นิคมอุตสาหกรรมกำหนด นอกจากนี้ โครงการของกลุ่มบริษัท เอสซีจี หลายโครงการ ไม่ใช่โครงการที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายหลัง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ หากศาลมีคำสั่งระงับ โครงการจะก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อกลุ่มบริษัท เอสซีจี และผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างรุนแรง ได้แก่ ผลกระทบต่อเงินลงทุน ๑๐๖,๕๐๐ ล้านบาท และประมาณการรายได้ จำนวนมากกว่า ๑๑๘,๘๐๐ ล้านบาท ผลกระทบต่อการจ้างงานกว่า ๑๗,๑๐๐ คน ผลกระทบ ต่อสถานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท เอสซีจี ความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เป็นเหตุให้เกิดการผิดสัญญาภายใต้สัญญาต่าง ๆ ซึ่งทำให้กลุ่มบริษัท เอสซีจี ต้องมีภาระหนี้สินประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมถึงชำระดอกเบี้ยผิดนัดจำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท

บริษัท อีสเทิร์นอินดัสเตรียลเอสเตส จำกัด และบริษัท เหมราช อีสเทิร์น ซีบอร์ดอินดัสเตรียลเอสเตส จำกัด ทำหนังสือชี้แจงว่า ผู้ร้องทั้งสองเป็นเจ้าของโครงการ นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก(มาบตาพุด) เป็นการขยายพื้นที่เพิ่มเติม ๔๗๘.๒๑ ไร่ และโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด เป็นการขยายพื้นที่เพิ่มเติม ๓,๖๔๖.๓ ไร่ ทั้งสองโครงการเป็นส่วนขยายจากโครงการเดิมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการพัฒนา ทางด้านอุตสาหกรรม และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยพื้นที่ส่วนขยายเกือบทั้งหมด ตั้งอยู่ในจังหวัดชลบุรี และอยู่ในเขตพื้นที่ที่ประกาศเป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและ คลังสินค้า(พื้นที่สีม่วง) ซึ่งกำหนดให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมตาม

/พระราชบัญญัติ...

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ นอกจากนั้น การพัฒนาที่ดินในพื้นที่ นิคมอุตสาหกรรมดังกล่าว เป็นการดำเนินการพัฒนาเฉพาะระบบสาธารณูปโภคและ สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ อาทิ ระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสียรวม เป็นต้น การดำเนินโครงการของผู้ร้องจึงมิได้ทำให้เกิดมลพิษในพื้นที่ชุมชนให้สูงขึ้นตามที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบถามคนกล่าวอ้างแต่อย่างใด

บริษัท กรุงเทพ ชินธิดิก จำกัด กับพวกรวม ๗ ราย ทำหนังสือชี้แจงว่า เป็นบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจปิโตรเคมี เป็นเจ้าของโครงการ ๑๐ โครงการ จากจำนวน โครงการ ๗๖ โครงการตามคำฟ้อง ซึ่งโครงการตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ๔ แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรมผาแดง นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และนิคมอุตสาหกรรมเอเซีย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวน ๔ โครงการของผู้ร้องที่ไม่มีการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์หรือก๊าซออกไซด์ ของไนโตรเจน จึงไม่ก่อให้เกิดมลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่ สำหรับ อีกหนึ่งโครงการ คือ โรงงานผลิตอีพอกซีเรซิน (ส่วนขยาย) ซึ่งมีการระบายก๊าซซัลเฟอร์ ไดออกไซด์หรือก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ก็เป็นการขยายการลงทุนภายใต้เงื่อนไข “การปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ” ของภาครัฐซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการ รายใหม่และผู้ประกอบการที่จะขยายการลงทุนจะต้องปรับลดปริมาณการระบายมลพิษของ โครงการเดิมก่อนที่จะมีโครงการใหม่เพื่อการขยายหรือเพิ่มมูลค่าหน่วยการผลิต โดยหาก โครงการใหม่ระบายมลพิษออกมา ๘๐ หน่วย ผู้ประกอบการจะต้องทำแผนดำเนินการ ลดมลพิษลงให้ได้ ๑๐๐ หน่วย เพื่อให้การระบายมลพิษในภาพรวมลดลง ๒๐ หน่วย ซึ่งมาตรการนี้จะส่งผลให้คุณภาพอากาศโดยรวมในพื้นที่มาบตาพุดดีขึ้น

บริษัท เหล็กสยามยามาโตะ จำกัด ทำหนังสือชี้แจงว่า เป็นบริษัทร่วมทุน ระหว่างบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ยามาโตะ โคโย จำกัด ประเทศญี่ปุ่น บริษัท มิตซูบิชิเอ็นดีโค จำกัด ประเทศญี่ปุ่น บริษัท สุมิโตโม คอร์ปอเรชั่น จำกัด ประเทศญี่ปุ่น บริษัท มิตซูบิชิเอ็นดีคัมปานิ (ไทยแลนด์) จำกัด ดำเนินกิจการประเภทผลิตเหล็กโครงสร้าง รูปพรรณรีดร้อน ซึ่งเป็นวัสดุพื้นฐานในการก่อสร้างต่าง ๆ ในประเทศมากกว่า ๑๕ ปี โครงการ ของผู้ร้อง เป็นการตั้งโรงงานแห่งใหม่แห่งที่สอง ซึ่งจะมีกำลังผลิตปีละ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน โดยได้รับ การส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบ

/รายงาน...

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีหนังสือ ที่ ๒๑/๔๗๔๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า ผู้ประกอบการได้ปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดต่าง ๆ ของภาครัฐที่มีอยู่ รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตามกลไกของกระบวนการ EIA ซึ่งผนวกการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชน และมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ด้วย เว้นแต่ในส่วนของการให้ องค์การอิสระที่มีองค์ประกอบตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ความเห็นประกอบ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายและการจัดตั้งองค์การอิสระ แต่อย่างใด การฟ้องคดีเพื่อขอให้ยกเลิกหรือชะลอการลงทุนโครงการที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จะเกิดผลกระทบ ดังนี้ (๑) ด้านเศรษฐกิจสูญเสีย การลงทุนกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และภาคเอกชนจะสูญเสียรายได้ ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ลดการจ้างงานในอุตสาหกรรม และส่วนที่เกี่ยวข้องเนืองกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน และเกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมปลายน้ำต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง นอกจากนี้ ยังส่งผล ต่อความเชื่อมั่นนักลงทุนต่อการลงทุนในประเทศไทย (๒) ด้านสิ่งแวดล้อม การลดมลพิษ ทางอากาศไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้ประกอบการขาดแรงจูงใจที่จะลงทุนจำนวนมาก ในการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษ โดยการลดมลพิษจะดำเนินการในเชิงบริหารจัดการ หรือลงทุนเล็กน้อย ซึ่งไม่ส่งผลต่อการลดมลพิษอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งโครงการปรับปรุง คุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงของโรงกลั่นน้ำมันเพื่อให้ได้มาตรฐานยูโร ๔ จะไม่สามารถ ดำเนินโครงการเสร็จได้ทันในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติกำหนด ซึ่งจะทำให้ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์จากเชื้อเพลิงที่สะอาดที่ได้มาตรฐาน สูงขึ้น (๓) ด้านสังคม สูญโอกาสในการได้รับการดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิต การศึกษา การสร้างรายได้ให้กับชุมชน ภาษีที่ดินสู่ท้องถิ่นและประเทศเพื่อนำไปพัฒนาพื้นที่ และประเทศ (๔) ด้านตลาดการเงิน ผู้ลงทุนโครงการจะไม่อาจชำระหนี้ได้ตามสัญญาเงินกู้ และสัญญาเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ท้ายที่สุดอาจส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) สูงมาก ผู้ประกอบการอาจล้มละลายและเป็นปัญหาใหญ่ของสถาบันการเงินได้ และ (๕) ด้านการลงทุน จากต่างประเทศ ความไม่ชัดเจนของกรอบเวลาและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

/จะส่งผล...

จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนในภาพรวมของประเทศ ทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัทต่างประเทศที่เป็นคู่สัญญาก่อสร้างหรือซื้อขายสินค้ากับโครงการที่ระงับไปอาจฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายต่อโครงการได้

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๓ และประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชนมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินชีวิตอยู่อย่างปกติสุขจากการประกอบกิจการของโรงงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน มีการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมหนักมากกว่า ๑๐๐ โรงงาน ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน จากมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ และมลพิษทางเสียงอันตราย จนผู้อยู่อาศัยในชุมชนมาบตาพุดและใกล้เคียงได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครองระยองเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๒/๒๕๕๐ ขอให้ดำเนินการประกาศเขตควบคุมมลพิษ และศาลปกครองระยองมีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ให้ดำเนินการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) เรื่อง ให้ท้องที่ในตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ภายในแนวเขตเป็นเขตควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ โดยมีวัตถุประสงค์ของการออกประกาศดังกล่าวว่า เพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายต่อไป จึงเห็นว่า คำฟ้องมีมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีตามที่ขอมาใช้ได้ และผู้ฟ้องคดีจะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปหากมีการอนุญาตให้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ในส่วนความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์เพื่อให้มีการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงไว้เป็นการล่วงหน้า

/เพื่อแต่ละ...

เพื่อแต่ละโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวจะได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ตามหลักการป้องกันล่วงหน้า ไม่มีเจตนารมณ์ให้มีการออกใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงก่อน แล้วใช้หลักการควบคุมหรือหลักการเยียวยาหากเกิดความเสียหายขึ้นในภายหลัง คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐต้องผูกพันในการใช้อำนาจเพื่อกำหนดว่าประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ในทันทีที่บทบัญญัติมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ให้ครบถ้วนก่อนที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะพิจารณาออกใบอนุญาตตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เมื่อพิเคราะห์คำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดที่ว่า ภายหลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ มีการออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายฟ้อง โดยยังไม่ได้มีการกำหนดว่าโครงการหรือกิจกรรมใดเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ รวมทั้งยังไม่ได้ปฏิบัติให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเห็นว่า เป็นกรณีที่มีปัญหาความน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อกู้ครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ในส่วนปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ เห็นว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจที่อาจจะเกิดขึ้น และอาจจะเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐตามคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและถ้อยคำของผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของโครงการหรือกิจกรรม สามารถป้องกันแก้ไขและบรรเทาให้ลดน้อยลงได้ด้วยการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญตามแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ และการบริหารจัดการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างภาครัฐและเอกชน อย่างไรก็ตาม การบริหารงานของรัฐนั้นยังต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคมตามหลักนิติธรรม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และ

/หลักการ...

หลักการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ตามมาตรา ๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรม ตามเอกสารหมายเลข ๗ ท้ายคำฟ้อง ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือ ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ยกเว้นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับใบอนุญาตก่อนวัน ประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โครงการหรือ กิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ไม่รวมถึง การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งกำหนด มาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ความว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งแปดไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะมีคำสั่งระงับโครงการหรือกิจการใดๆ ได้ตามคำสั่ง ศาลปกครองชั้นต้น และคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนก็เป็นคำฟ้องที่ไม่มีมูลและไม่มีเหตุ เพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองตามที่ขอมาใช้ เนื่องจากยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติออกมาใช้บังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อันเป็นนิติวิธี (Juristic Method) ในทางนิติบัญญัติ จึงยังไม่มีกฎหมายกำหนดนิยามความหมาย ของคำว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ” ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด เป็นฝ่ายปกครองที่จะต้องกระทำการตามพระราชบัญญัติ ไม่อาจอาศัยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๗ ออกกฎเกณฑ์เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ทั้ง ๗๖ โครงการ ตามคำฟ้องเป็นเพียงโครงการหรือกิจการ (ไม่ใช่กิจกรรมตามถ้อยคำในรัฐธรรมนูญ) ทางพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมโดยทั่วไปที่มีประเภทหรือสภาพอันเป็นที่เห็นได้ในตัวเองว่า

/ไม่ใช่...

ไม่ใช่โครงการหรือกิจการที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงไม่ว่าด้านใดๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้นจึงไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวก่อนอนุญาตให้ดำเนินการและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะสั่งระงับได้ เนื่องจากเป็นโครงการที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้รับอนุญาตหรือมีสิทธิได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการทั้ง ๗๖ โครงการหรือกิจการ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนปัญหามลพิษในพื้นที่พิพาทในปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในสภาพปกติตามธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้แก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่พิพาทมาจนถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการต่อเนื่องตลอดมา ปรากฏตามเอกสารสรุปสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด ของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นผลการตรวจวิเคราะห์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งล่าสุด ปรากฏว่า มลพิษทางอากาศปรับลดปริมาณการระบายสารประกอบอินทรีย์ระเหย (VOCs) จนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และปรับลดสาร SO₂ และ NO_x ลงไปได้ร้อยละ ๒๐ จนไม่อยู่ในภาวะที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพแล้ว มลพิษทางน้ำคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งมีแนวโน้มดีขึ้นแล้ว บริเวณปากคลองตากวนที่เคยมีสีส้มก็เป็นสีปกติแต่ที่ยังคงมีค่าเบคทีเรียสูงเนื่องจากน้ำทิ้งจากชุมชน และเทศบาลไม่ดำเนินการบำบัดเพราะระบบสูบน้ำเสียมาเป็นเวลานาน ส่วนคุณภาพน้ำในคลองสาธารณะมีคุณภาพน้ำตามมาตรฐาน แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ ๔ สามารถใช้ประโยชน์ในการอุตสาหกรรมและการอุปโภคบริโภคได้โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ ที่ยังคงมีปนเปื้อนเบคทีเรียเนื่องจากน้ำทิ้งจากชุมชนและเทศบาลไม่ดำเนินการบำบัดเนื่องจากระบบสูบน้ำเสีย คุณภาพน้ำใต้ดิน (น้ำบ่อตื้นและน้ำบาดาล) ก็คงมีสารหนู เหล็ก สังกะสี และแมงกานีสซึ่งเป็นแร่ธาตุที่พบมากในดินและปนเปื้อนน้ำใต้ดินที่พบโดยทั่วไปตามสภาพปกติของประเทศไทย และจากเอกสารสรุปการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขและข้อมูลการเจ็บป่วยในพื้นที่จังหวัดระยอง ได้ตรวจสารปนเปื้อนในอาหารทะเล ในดิน และน้ำในพื้นที่โดยรอบที่พิพาท พบว่า มีการปนเปื้อนของสารโลหะหนัก สารรังสี และสารอินทรีย์ระเหยง่ายในระดับที่ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน

/ความปลอดภัย...

ความปลอดภัย โรคมะเร็ง อัตราของผู้ป่วยที่โรงพยาบาลมาตาพุดมีอัตราน้อยกว่าระดับประเทศ และระดับจังหวัด ยกเว้นบางช่วงคือในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โรคผิวหนัง อัตราผู้ป่วยที่โรงพยาบาลมาตาพุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าเป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากการรับสารมลพิษชนิดใดในพื้นที่หรือไม่ โรคความผิดปกติปริกำเนิด อัตราผู้ป่วยที่โรงพยาบาลมาตาพุดน้อยกว่าระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยสรุปแล้วไม่ปรากฏว่ามีประชาชนในพื้นที่พิพาทเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายจากมลพิษ และสถิติผู้ป่วยในพื้นที่ก็ยังไม่ได้นำจำนวนประชากรแฝงซึ่งอพยพเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมากมาคำนวณรวมเข้าด้วยสถิติและอัตราการเจ็บป่วยของคนในพื้นที่จึงสูงกว่าความเป็นจริง จากเอกสารผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมอกควันและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในพื้นที่จังหวัดระยอง ภายใต้แผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า ลดปริมาณการระบายน้ำเสียของอุตสาหกรรมลงได้ ๗๐๐,๐๐๐ ลบม./ปี ซึ่งเกินเป้าหมาย มีระบบจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาการก่อมลพิษจากอุตสาหกรรมและขยะมูลฝอยจากชุมชน การก่อมลพิษของอุตสาหกรรมได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ ๑๐๐

โครงการ/กิจการทั้ง ๗๖ โครงการตามคำฟ้องอาจจำแนกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑.โครงการ/กิจการ (โรงงาน) ที่ได้รับความเห็นชอบรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และสิทธิที่จะดำเนินโครงการหรือกิจการได้โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เหลือเพียงแต่ขอขยายเปลี่ยนแปลงโครงการหรือกิจการภายหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวม ๔๗ โครงการ/กิจการ จึงไม่มีเหตุและไม่ต้องด้วยลักษณะโครงการหรือกิจการที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และการขอขยายเปลี่ยนแปลงในจำนวน ๔๗ โครงการนี้ อาจจำแนกรายละเอียดได้อีกดังนี้

๑.๑ โครงการ/กิจการที่ไม่มีการระบายมลพิษหลัก (Nox , SO₂ , TSP) จำนวน ๙ โครงการ/กิจการ

๑.๒ โครงการที่มีการปรับลดมลพิษตามหลักเกณฑ์ 80:20 (กล่าวคือนำระบบ Emission Trading มาใช้ ซึ่งได้แก่การนำมลพิษที่ปล่อยออกมาไปใช้งานร้อยละ ๘๐

/และปล่อยสู่...

และปล่อยสู่ธรรมชาติเพียงร้อยละ ๒๐ ซึ่งทำให้มลพิษที่ปล่อยออกมาต่ำกว่าค่ามาตรฐานเป็นอันมาก อันเป็นหลักเกณฑ์ใช้พิจารณาสำหรับโครงการที่ตั้งใหม่หรือขยายที่ตั้งใหม่หรือขยายกำลังการผลิตในพื้นที่พิพาท) จำนวน ๑๑ โครงการ

๑.๓ โครงการ/กิจการที่ผ่านการอนุมัติรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดกว่าค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

๒. กลุ่มโครงการ/กิจการใหม่ ที่มีลักษณะดังนี้

๒.๑ โครงการ/กิจการที่ไม่มีการระบายมลพิษหลัก (NOx , SO₂ , TSP) จำนวน ๕ โครงการหรือกิจการ

๒.๒ โครงการ/กิจการที่ต้องปรับลดมลพิษตามหลักเกณฑ์ 80:20 (นำมลพิษไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๘๐ ปล่อยสู่ธรรมชาติเพียงร้อยละ ๒๐) จำนวน ๑ โครงการ/กิจการ

๒.๓ โครงการ/กิจการที่ควบคุมอัตราการระบายมลพิษต่อพื้นที่ จำนวน ๖ โครงการ/กิจการ

๒.๔ โครงการ/กิจการที่ควบคุมการระบายมลพิษที่เข้มงวดกว่าค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ๖ โครงการ/กิจการ

๓. กลุ่มโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนี้

๓.๑ โครงการ/กิจการที่ได้รับความเห็นชอบรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จำนวน ๘ โครงการ/กิจการ

๓.๒ โครงการที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาตามกฎหมาย จำนวน ๒ โครงการ/กิจการ

๓.๓ โครงการที่ขออนุญาตรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ที่ได้ยื่นไว้คืบไป จำนวน ๑ โครงการ/กิจการ

กรณีมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามที่ผู้ฟ้องคดีขอมาใช้ได้หรือไม่ นั้น เมื่อคำฟ้องไม่มีมูล ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนจึงไม่มีสิทธิมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

/ส่วนประเด็น...

ส่วนประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อไปหากมีการอนุญาตให้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นนั้น เป็นคำวินิจฉัยที่ขัดแย้งต่อข้อเท็จจริงอันไม่อาจนำมาเป็นเหตุออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง กล่าวคือ เมื่อข้อเท็จจริงในคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น(ศาลปกครองระยอง) ปรากฏว่ามลพิษต่างๆ ในพื้นที่เกิดจากโรงงานที่ตั้งและขยายตัวอยู่ในพื้นที่มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ รวมประมาณ ๑๑๗ โรงงาน และยังคงเปิดดำเนินการอยู่เมื่อโรงงานในพื้นที่ ก่อให้เกิดมลพิษแต่สั่งให้ระงับเฉพาะ ๗๖ โครงการหรือกิจกรรมตามคำฟ้อง โดยโรงงาน ที่ดำเนินการอยู่อีก ๑๑๗ โรงงานไม่ถูกสั่งระงับด้วยย่อมเป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรม และ ไม่เสมอภาค เมื่อศาลปกครองระยองวินิจฉัยในคำพิพากษาแล้วว่าพื้นที่พิพาทสมควรประกาศ เป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อวางแผนลดและขจัดมลพิษต่อไป ก็ถือได้ว่าเป็นวิธีการคุ้มครองชุมชน ในพื้นที่ที่ถูกต้องและเพียงพอแล้ว และสามารถแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่พิพาทได้ กรณีจึงไม่มี เหตุจำเป็นและเพียงพอที่ศาลปกครองกลางจะสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งให้ระงับโครงการหรือ กิจกรรมทั้ง ๗๖ ตามคำฟ้องอีก อีกทั้งตามความเป็นจริงแล้วผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนมิได้รับความ เดือดร้อนหรือเสียหายใดๆ เลย แต่อ้างว่าชุมชนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนมิได้รับมอบอำนาจจากบุคคลส่วนใหญ่ในชุมชนให้ฟ้องคดีแทน เนื่องจากไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายใดๆ คำสั่งศาลมุ่งเน้นการคุ้มครองชุมชนตาม มาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยไม่ได้คำนึงถึงว่า พื้นที่พิพาทเป็นเขตอุตสาหกรรม ไม่ใช่พื้นที่สำหรับอยู่อาศัยตามธรรมชาติ และเป็นการสั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจออกคำสั่งโดยทำลายเสรีภาพในการประกอบกิจการของโครงการหรือ กิจกรรมทั้ง ๗๖ โครงการ อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางแพ่ง ตลอดจนทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ และมีผลกระทบเสียหายต่อการจัดทำ บริการสาธารณะด้านการจัดหาเชื้อเพลิงและปิโตรเคมีของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะทำให้เกิดการขาดแคลนเชื้อเพลิงและปิโตรเคมีที่จะต้องจัดหาให้เพียงพอต่อการบริโภค ที่เพิ่มขึ้นของภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการ และภาคประชาชน และกลุ่มบริษัทต่างๆ ที่จะต้องถูกสั่ง ระงับการดำเนินโครงการ/กิจการโดยมิได้กระทำการใดผิดกฎหมาย และทำให้โครงการ/กิจการ อื่นๆ ไม่อาจขอทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบและขออนุญาตดำเนินการได้ก่อนการพิพากษาของ ศาลปกครองกลาง อันเป็นการสร้างช่องว่างในทางเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น

/และสมควร...

และสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับข้ออ้างว่าได้รับความเสียหายของผู้ฟ้องคดีเพียงสี่สิบสามคน ซึ่งไม่ปรากฏชัดเจนว่าเสียหายอย่างไร ในขณะที่ประชาชนในชุมชนในพื้นที่ทั้งหมด ทั้งที่เป็นประชากรตามทะเบียนราษฎรและประชากรแฝงไม่มีผู้ใดกล่าวหาว่าได้รับผลกระทบเสียหายจากมลพิษในพื้นที่ หรือพบเห็นความเสื่อมโทรมทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติใดๆ เลย ต่างก็อาศัยโรงงานเป็นแหล่งทำงานหาเลี้ยงชีพ ด้วยความสุขสงบและมีชีวนามัยที่ดีอยู่ในพื้นที่พิพาทตลอดมา คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น มีผลกระทบเสียหายต่อโครงการหรือกิจการดังกล่าวซึ่งมีวงเงินลงทุนรวมกันทั้งหมด ไม่น้อยกว่า ๒๘๘,๐๙๗ ล้านบาท มีผลกระทบต่อรายได้อันถือเป็นเศรษฐกิจของประเทศ ไม่น้อยกว่า ๓๗,๒๐๘ ล้านบาท และมีผลกระทบเสียหายต่อรายได้ของคนงานในระหว่างก่อสร้าง ไม่น้อยกว่า ๓๗,๒๐๘ คน และพนักงานของโรงงานต่างๆ อีกไม่น้อยกว่า ๙,๘๒๙ คน ส่วนกรณีศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าสามารถป้องกันแก้ไขและบรรเทาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องแสวงหารายได้มาใช้จ่ายในการจัดทำบริการสาธารณะ ให้เพียงพอกับความต้องการของจำนวนประชาชนที่เพิ่มจำนวนขึ้นโดยไม่หยุดยั้งตลอดจนต้องหารายได้เพื่อเพิ่มพูนสถานะการเงินการคลังของประเทศให้ดำรงอยู่ได้ด้วยความมั่นคง ซึ่งต้องอาศัยการลงทุนภาคอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การบริหารประเทศย่อมจะต้องแบ่งออกเป็นสองส่วน ในส่วนเศรษฐกิจมหภาค (Macro-Economics) จะต้องแข่งขันการขยายการลงทุนและการค้าระหว่างประเทศให้มากที่สุด เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลกาภิวัตน์ (Progressive Globalization) เพื่อหารายได้เข้าประเทศ แต่ในส่วนเศรษฐกิจจุลภาค (Micro-Economics) หรือเศรษฐกิจภายใน จำเป็นต้องใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของ คนส่วนใหญ่ในประเทศที่ยังคงมีสถานะความยากจนอยู่เป็นอันมากโดยพัฒนาให้เข้าสู่การค้า และการลงทุนในระดับ SME เพื่อพูนศักยภาพในการประกอบธุรกิจและการลงทุนในธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่ง ดังนี้

๑. มีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และให้ยกคำร้องขอคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน และ

/๒. มีคำสั่ง...

๒. มีคำสั่งระงับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดมีคำสั่งระงับโครงการหรือกิจการทั้ง ๗๖ อันมีผลเป็นการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและใบอนุญาตดำเนินการที่ออกให้แก่โครงการหรือกิจการทั้ง ๗๖ บางส่วนไปแล้วและที่จะออกไปโดยชอบด้วยกฎหมายโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจให้สั่งระงับเช่นนี้ได้ และเป็นการละเมิดต่อสิทธิของผู้ประกอบการทั้ง ๗๖ โครงการ/กิจการ

บริษัท เหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด อินดัสเตรียลเอสเตท จำกัด และพวกรวมสามสิบหกคน ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ในฐานะเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมตามบัญชีเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ศาลปกครองสูงสุดจึงกำหนดให้เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑ ถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓๖ ซึ่งข้อเท็จจริงตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนมีรายละเอียดในทำนองเดียวกันโดยขอถือเอาคำร้องคัดค้านคำขอคุ้มครองชั่วคราวที่ได้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของอุทธรณ์นี้ โดยมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคน เป็นเพียงผู้ประกอบการ ไม่ใช่ผู้ถูกฟ้องคดีและไม่ได้เป็นคู่ความในคดี ถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอกฟ้อง การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามีผลกระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกคดี ทั้งๆ ที่ยังมีได้ทำการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีว่าโครงการของบุคคลภายนอกตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่เพียงใด จึงเป็นคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งคำฟ้องและคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ผู้ฟ้องคดีไม่ได้บรรยายให้ศาลเห็นว่าโครงการใดไม่ชอบหรือไม่ได้ทำตามมาตรา ๖๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ ว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยไม่มีการแสดงข้อมูลพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรือได้รับความเจ็บป่วยจากโครงการใด คำฟ้องจึงไม่มีมูล ส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นได้อ้างถึงข้อเท็จจริงว่ามีมลพิษในเขตพื้นที่มาบตาพุดอยู่จริงและจะส่งผลกระทบต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง

/เพื่อบรรเทา...

เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา เท่ากับศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้ฟังข้อเท็จจริงว่า การดำเนินโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชนอย่างไร และไม่ได้วินิจฉัยว่าโครงการใด ทำให้เกิดผลกระทบต่อรุนแรง คำสั่งของศาลเพียงแต่กล่าวคลุมๆ และผู้ฟ้องคดีก็ได้พิสูจน์ว่า โครงการหรือกิจกรรมใดจะเป็นผู้ก่อให้เกิดผลกระทบ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคน เป็นประชาชนในพื้นที่จังหวัดระยองเพียง ๔๑ คน ถือว่าเป็นคนส่วนน้อย ประกอบกับ โครงการเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ยังมิได้เริ่มทำการผลิตแต่อยู่ระหว่างการพิจารณา และดำเนินการก่อสร้างที่ยังไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ส่วนสภาพมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างในคำฟ้องว่า พื้นที่มาบตาพุดมีปัญหาการแพร่กระจายของมลพิษ หลายประเภท จนเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดและเกินกว่าศักยภาพของพื้นที่ จะรองรับได้ นั้น ตามผลการตรวจวัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ในโตรเจนออกไซด์ ของกรมควบคุมมลพิษ มีค่าไม่เกินมาตรฐาน ส่วนข้อมูลการปนเปื้อนของโลหะหนัก ในแหล่งน้ำในบ่อน้ำดินของชุมชน ๒๕ ชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด เป็นเพียง ข้อมูลเบื้องต้น ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลผลการสำรวจร่วมกับข้อมูลด้านอื่นๆ ของพื้นที่ที่ทำการสำรวจ ส่วนข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข สรุปได้ว่า โรคต่างๆ เช่น โรคมะเร็ง โรคระบบทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง โรคปกติปริกำเนิด เกิดจากหลายสาเหตุ ไม่อาจสรุปได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างมลพิษกับอัตราการเกิดโรสดังกล่าว และผลการตรวจ วิเคราะห์ระดับความเข้มข้นของสารเมตาบอลไลต์ของสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในปัสสาวะของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดกับประชาชนที่อาศัย ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงและเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบระดับเบนซิน โทลูอิน และสไตรีน พบว่าใกล้เคียงกันมาก ซึ่งปัญหามลพิษ ในมาบตาพุดได้รับการดูแลแก้ไขอย่างต่อเนื่องโดยภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ได้ร่วมมือกันจัดทำแผนเพื่อลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีการประกาศให้พื้นที่มาบตาพุดเป็นเขตควบคุมมลพิษ

ผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนได้ดำเนินโครงการอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันโดยจัดการประเมินผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตทั้งด้าน

/เศรษฐกิจ...

เศรษฐกิจ สังคม การสาธารณสุข อาชีวอนามัย และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการ รวมทั้งได้มีการประเมินผลกระทบสุขภาพ ตามแนวทางการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดให้มีกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมซึ่งจัดทำโดยบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการศึกษผลกระทบ สิ่งแวดล้อม และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการเฉพาะโครงการใหม่ และโครงการส่วนขยายเท่านั้น บางโครงการจึงได้รับการยกเว้นเนื่องจากเป็นโครงการ ส่วนเปลี่ยนแปลงรายละเอียด

คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ ในวงกว้าง เช่น ในด้านสิ่งแวดล้อมกระทบต่อการลดมลพิษทางอากาศ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เพราะจะมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษ ด้านสังคมและสุขภาพทำให้ประชาชน ในพื้นที่สูญเสียโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน คุณภาพชีวิต และการศึกษา ผลกระทบ ทางด้านเศรษฐกิจทำให้รัฐและเอกชนสูญเสียเงินลงทุนกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้เกิด ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้น ลดการจ้างงานและส่วนที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน เกิดการย้ายฐานการผลิต ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า กระทบด้านการลงทุน ขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนและยังให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคน ได้รับความเสียหายตามสัญญาต่างๆ ที่ผูกพันกับบุคคลภายนอก รวมทั้งค่าดูแลบำรุงรักษา เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ที่ติดตั้ง การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าให้นำการบริหาร ราชการแผ่นดินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาใช้ในการแก้ไขและบรรเทา ความเสียหายนั้น เห็นว่า เป็นอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาล ในการบริหารราชการแผ่นดินและกำหนดทิศทางการบริหารประเทศ ภาคเอกชนมิได้มี อำนาจหน้าที่ที่จะสามารถเข้าร่วมบริหารประเทศได้แต่อย่างใด

หลักการตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รัฐบาลได้เร่งแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ หากมีกฎหมาย ที่ชัดเจนผู้มีส่วนได้เสียพร้อมจะปรับปรุงและดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย แต่ในระหว่างแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ควรให้ ผู้มีส่วนได้เสียดำเนินการก่อสร้างโครงการไปก่อน

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละรายเพิ่มเติมดังนี้ ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑ เป็นเจ้าของโครงการอุตสาหกรรมที่ ๒๘ เป็นโครงการขยายพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ดตั้งอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี และห่างจากพื้นที่มาบตาพุดเป็นระยะทางกว่า ๔๕ กิโลเมตร ลักษณะโครงการเป็นการพัฒนาที่ดินและจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์เป็นหลัก โครงการของผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑ ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว ในปัจจุบันอยู่ในระหว่างการขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๒ เป็นเจ้าของโครงการจำนวน ๓ โครงการ ประกอบด้วยโครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ ๖ (โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๗) ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นโครงการที่ลงทุนภายใต้เงื่อนไขการปรับลด และสำรองสัดส่วนค่าการระบายนพิษตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ จะทำให้คุณภาพอากาศโดยรวมของพื้นที่ดีขึ้น โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๕๐ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ ๖ เป็นโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ ไม่มีการเพิ่มกำลังการผลิต จึงมิใช่โครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ เป็นเพียงโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ ตามเงื่อนไขที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคณะกรรมการผู้ชำนาญการได้กำหนดไว้ และโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังบริษัท พีทีที ยูนิลิตี จำกัด บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัท มาบตาพุดโอเลฟินส์ จำกัด (โครงการพลังงานลำดับที่ ๒) เป็นการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติย่อยภายในนิคมอุตสาหกรรม อาร์ไอแอล เพื่อให้ลูกค้าผู้รับก๊าซธรรมชาติใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิต ไม่มีลักษณะเป็นการดำเนินการ

/ทางกระบวนการ...

ทางกระบวนการผลิตใดๆ อีกทั้งยังเป็นการขนส่งในระบบปิด จึงไม่มีการปลดปล่อยสารใดๆ ออกสู่ภายนอก ทั้งสามโครงการของผู้มีส่วนได้เสียที่ ๒ ไม่มีการใช้วัตถุอันตรายหรือผลิตภัณฑ์ที่ถูกจัดว่าเป็นสารอินทรีย์ระเหยหรือ VOCs ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ฉบับที่ ๓๐ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีได้มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นต้นหรือชั้นกลางที่มีการใช้วัตถุอันตรายหรือผลิตภัณฑ์ที่จัดเป็น Hazardous Air Pollutant ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓ ถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑๔ ได้ร่วมกันยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่าเป็นเจ้าของโครงการรวม ๒๐ โครงการ ประกอบไปด้วย โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๗, ๓๕, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๕๓, ๕๕, ๕๖ และ ๖๐ โครงการคมนาคมลำดับที่ ๑, ๒, ๔ และ ๕ และโครงการพลังงานลำดับที่ ๔ รวม ๑๔ โครงการ เป็นโครงการที่มีได้ก่อให้เกิดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) หรือก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ส่วนอีก ๔ โครงการเป็นการขยายการลงทุนตามโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๔, ๑๕, ๑๘ และ ๕๑ เป็นโครงการที่มีการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) หรือก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ได้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ โดยหากโครงการใหม่จะระบายมลพิษออกมา ๘๐ หน่วย ผู้ประกอบการจะต้องทำแผนดำเนินการลดมลพิษจากหน่วยผลิตเดิมลงให้ได้ ๑๐๐ หน่วย เพื่อให้การระบายมลพิษในภาพรวมลดลงได้ ๒๐ หน่วย และอีก ๒ โครงการ เป็นการขยายการลงทุนโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๙ และ ๒๖ ดำเนินการภายใต้กรอบการระบายมลพิษต่อพื้นที่ที่นิคมอุตสาหกรรมกำหนด

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑๕ เป็นเจ้าของโครงการลำดับที่ ๕ เป็นโครงการโรงงานเหล็กโครงสร้างรูปพรรณและเชื่อมพีดเหล็กกล้ารีดร้อน ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ และได้รับใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อประกอบกิจการโรงงานผลิตเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ และเชื่อมพีดเหล็กกล้ารีดร้อนครั้งแรก ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ และไม่ใช่โรงงานถลุงแร่เหล็กที่อาจมีผลกระทบรุนแรงด้านสิ่งแวดล้อม และมีกำลังการผลิตเหล็กโครงสร้างรูปพรรณประมาณ ๑,๕๐๐ ตันต่อวัน

/ผู้มีส่วนได้เสีย...

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๑๖ ถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ ๒๓ ได้ร่วมกันยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่าเป็นเจ้าของโครงการอุตสาหกรรม รวม ๑๒ โครงการ ประกอบไปด้วยโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๓, ๒๔, ๒๗, ๒๙, ๓๓, ๓๙, ๔๐, ๔๕, ๕๔ และ ๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการ ที่ไม่มีการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน อันเป็นมลพิษทางอากาศที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ส่วนอีก ๒ โครงการ เป็นโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๔ และ ๕๒ เป็นโครงการระบายก๊าซดังกล่าว ได้ดำเนินโครงการภายใต้เงื่อนไขการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษหรือมาตรการ ๘๐:๒๐ ในจำนวนโครงการดังกล่าวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ยังเป็นโครงการเพื่อควบคุมลดและขจัดมลพิษเพื่อส่งเสริมให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น โดยได้มีการลงทุนติดตั้งระบบอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อลดและขจัดมลพิษ ได้แก่ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๒๔ โครงการหน่วยผลิตอีพิคลอไรไฮดรินนำร่อง (ECH Pilot Plant) เป็นโครงการที่นำเทคโนโลยีการผลิต Epichlorohydrin (ECH) วิธีการใหม่มาใช้ในการผลิต โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๓๙ โครงการติดตั้ง DME Removal Unit และ Hydrocarbon Scrubber เป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการโดยการติดตั้งหน่วยผลิต DME Removal Unit ในพื้นที่เดิม เพื่อดำเนินการลดสารปนเปื้อน และติดตั้งหน่วย Hydrocarbon Scrubber ในพื้นที่เดิมของโรงงาน ซึ่งจะทำให้ลดปริมาณไฮโดรคาร์บอนของโรงงานในปัจจุบันที่จะส่งไปเผาทำลายที่บ่อเผาของร้อยละ ๗๐ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๔๕ โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ โรงงานผลิต Purified Terephthalic Acid (PTA) มีการปรับปรุงเครื่อง Thermal Oxidizer เพื่อลดปริมาณฝุ่นและละอองไอน้ำ ลดลงจากเดิมได้ถึงประมาณร้อยละ ๗๘ และปรับปรุง Vent Scrubber และ PTA Dryer Scrubber เพื่อลดละอองไอน้ำที่เป็นแหล่งที่มาของกลิ่นรบกวน ลดอัตราการระบายกลิ่นจากเดิมได้ประมาณร้อยละ ๔๕ นอกจากนั้น มีโครงการจำนวน ๔ โครงการ เป็นกรณีของการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการเดิม จัดทำเพียงรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ และได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้วได้แก่โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๒๔, ๓๙, ๔๕ และ ๕๔

/ผู้มีส่วนได้เสีย...

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๒๔ ถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓๓ ได้ร่วมกันยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่าเป็นเจ้าของโครงการจำนวน ๒๒ โครงการ ประกอบด้วย โครงการจำนวน ๑๔ โครงการ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑,๓,๑๒,๒๐,๒๒,๒๓,๓๐,๓๑,๓๗,๔๑,๔๖ และ ๔๙ และโครงการคมนาคมลำดับที่ ๓ และ ๖ เป็นโครงการที่ไม่มีการระบายมลพิษ ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์หรือก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ส่วนอีก ๔ โครงการ ได้แก่ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๐,๑๖ และ ๓๘ และโครงการพลังงานลำดับที่ ๕ เป็นการลงทุนภายใต้เงื่อนไขการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษ ๘๐:๒๐ และอีก ๔ โครงการ ได้แก่ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๑,๒๕,๔๗ และ ๔๘ ใช้อัตราการระบายมลพิษต่อพื้นที่ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบการระบายมลพิษต่อพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมกำหนด ในจำนวนโครงการดังกล่าว มีโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๑๖ และ ๓๗ เป็นโครงการผลิตเชื้อเพลิงสะอาด และปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์น้ำมันตามมาตรฐานยุโรประดับ ๔ (EURO IV) ทำให้น้ำมันที่กลั่นได้มีค่ากำมะถันต่ำลงช่วยลดผลกระทบทางด้านมลพิษทางอากาศและสุขภาพ และมีจำนวน ๑๓ โครงการ เป็นกรณีของการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการเดิมไม่ทำให้กำลังการผลิตและการระบายมลสารของโครงการแตกต่างไปจากเดิม ได้แก่ โครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๒๒,๒๓,๒๕,๓๐,๓๑,๓๗,๔๑,๔๖ และ ๔๙ และโครงการคมนาคมลำดับที่ ๓ และ ๖

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓๔ เป็นเจ้าของโครงการพลังงานลำดับที่ ๓ โครงการโรงผลิตพลังงานไฟฟ้าเพื่ออุตสาหกรรมโดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง มีได้อยู่ในโครงการหรือกิจกรรมประเภทหนึ่งประเภทใดใน ๘ ประเภท ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ และโครงการไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตควบคุมมลพิษตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) โครงการได้รับความเห็นชอบการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓๕ เป็นเจ้าของโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๓๔ เป็นโครงการเพิ่มกำลังการผลิตในลอน คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นมิได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ว่า พื้นที่พิพาทเป็นเขตที่ถูกกำหนดตามกฎหมายว่าเป็นเขตอุตสาหกรรม ไม่ใช่พื้นที่สำหรับอยู่อาศัยตามธรรมชาติ โครงการของผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้ตั้งอยู่ในเขต

/ควบคุมมลพิษ...

ควบคุมมลพิษ และไม่ได้เข้าข่ายเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรง ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒

ผู้มีส่วนได้เสียที่ ๓๖ เป็นเจ้าของโครงการอุตสาหกรรมลำดับที่ ๖๔ เป็นโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมซึ่งดำเนินการพัฒนาเฉพาะระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการเช่นระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสียรวม ปัจจุบันอยู่ระหว่างจำหน่ายพื้นที่ให้แก่บุคคลภายนอก ผู้ให้ความสนใจในการลงทุนโดยยังมีได้มีผู้ประกอบการรายใดเข้ามาเปิดดำเนินการในพื้นที่

ผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนมีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นและมีคำสั่งยกคำขอคุ้มครองชั่วคราวของผู้ฟ้องคดี และให้มีคำสั่งระงับการปฏิบัติตามคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวหรือทุเลาการบังคับตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนทำคำชี้แจงตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งสรุปได้ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นชอบด้วยมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ หากให้มีการใช้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดี และประชาชนชาวตำบลมาบตาพุด – บ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขภายหลังปรากฏตามคำฟ้อง คำชี้แจง คำชี้แจงเพิ่มเติม และเอกสารแนบท้ายของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ส่วนมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยหลักของการตรากฎหมายต้องถือว่า เมื่อได้มีประกาศกฎหมายฉบับใดในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผลใช้บังคับย่อมเริ่มตั้งแต่วันที่กำหนดให้ใช้กฎหมายฉบับนั้น ซึ่งสิทธิชุมชน ส่วนที่ ๑๒ ของรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ได้เกิดขึ้นและได้รับการคุ้มครองในทันทีที่รัฐธรรมนูญได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยไม่ต้องรอให้มีการบัญญัติกฎหมายอนุวัติการมาใช้

/บังคับก่อน...

บังคับก่อนดังคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนยังไม่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ครบถ้วนโดยจัดให้มีรายงานการศึกษาผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (EIA) รายงานการศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย และมีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสุขภาพให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการออกคำสั่ง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่กลับเพิกเฉย ละเลยต่อหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนจึงมีมูล กรณีผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดยังไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารแนบท้ายคำฟ้องหมายเลข ๗ นั้น เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่มาบตาพุด – บ้านฉาง และใกล้เคียง จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีมลพิษเกินกว่าศักยภาพของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จะรองรับได้ การมีโครงการก่อสร้างใหม่หรือโครงการส่วนขยาย ก็ล้วนเป็นโครงการที่เข้าไปเพิ่มปัญหามลพิษ แต่หากผู้ถูกฟ้องคดีจะอนุญาตให้ดำเนินการต่อไป ก็ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญให้ครบถ้วน ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์มลพิษในพื้นที่ที่พิพาทหาได้อยู่ในสภาพปกติเป็นธรรมชาติไม่ หากแต่ก่อให้เกิดปัญหาแพร่กระจายของมลพิษประเภทต่างๆ มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ปรากฏดังคำชี้แจงครั้งที่ ๒ ของผู้ฟ้องคดี และเอกสารแนบท้าย ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้น นอกจากนั้น ตามโครงการตรวจสอบการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยได้ดิน และน้ำใต้ดินบริเวณ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ชี้ถึงความรุนแรงของปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุด ที่เกินมาตรฐานจากผลการตรวจสอบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และตามเอกสารสรุปการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหามลพิษและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในพื้นที่

/จังหวัดระยอง...

จังหวัดระยอง (มาบตาพุด) ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ตรวจสอบสุขภาพประชาชนและตรวจวิเคราะห์ระดับความเข้มข้นของสารเมตาโบไลต์ของสารประกอบอินทรีย์ระเหย (VOCs) ๓ ชนิด ได้แก่ เบนซีน สไตรีน และโทลูอิน พบว่า มีระดับความเข้มข้นของเมตาโบไลต์ในปัสสาวะสูงเกินค่าดัชนีวัดการสัมผัสทางชีวภาพของสมาคมนักสุขศาสตร์แห่งประเทศไทย และผลการศึกษาของนักวิชาการพบการปนเปื้อนโลหะหนักเกินค่ามาตรฐานน้ำอุปโภคบริโภคในชนบทพบความผิดปกติของสารพันธุกรรมสูง และผลการตรวจปัสสาวะของประชาชนใน ๒๕ ชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด พบว่า ๓๐๐ คน มีสารเบนซีนซึ่งอาจก่อมะเร็งเม็ดเลือดขาวสูงเกินมาตรฐาน ปัญหาตามความรุนแรงที่เกิดขึ้น ได้มีหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระได้ออกมาตรวจสอบให้ความเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่มาบตาพุด – บ้านฉาง และใกล้เคียง ได้แก่ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๑ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โครงการต่างๆ ที่ขออนุญาตดำเนินการในพื้นที่มาบตาพุด – บ้านฉาง และใกล้เคียงรวม ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายคำฟ้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีภายหลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศใช้แล้ว และมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองชั่วคราวตามที่ผู้ฟ้องคดีขอมาใช้ได้ ส่วนที่ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ว่า ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติก่อนว่า โครงการใดที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีจนถึงขนาดที่หากปล่อยให้ดำเนินการต่อไปจะเกิดความเสียหายจนยากเกินเยียวยาหรือไม่นั้น ข้ออ้างของผู้มีส่วนได้เสียไม่เป็นไปตามเงื่อนไขตามกฎหมายในการมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพาท เพราะการที่จะให้ข้อเท็จจริงตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวจะเป็นการก้าวล่วงเข้าไปพิจารณาเนื้อหาแห่งคดี ซึ่งคำสั่งของศาลปกครองเป็นเพียงคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพาทมิใช่เป็นคำพิพากษา ส่วนผลกระทบเสียหายต่อโครงการหรือต่อรายได้ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้นำเสนอข้อเท็จจริงที่ว่าโครงการส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเป็นโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ ยกเว้นภาษีอากรเข้า

/หรือภาษีอากร...

หรือภาชีอากรขาออกเป็นเวลา ๘ ปี ถึง ๑๓ ปี ซึ่งควรจะนำสิทธิประโยชน์ที่ได้ไปสร้างความสมดุลให้กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในบริเวณพื้นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ และบริเวณใกล้เคียงในจังหวัดระยอง ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ทำการเกษตรและเป็นที่อยู่อาศัยของเกษตรกรชาวจังหวัดระยอง และแม้จะมีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นก็ได้มีการจัดแบ่งโซน (ZONE) เพื่อให้ชุมชนได้รับการปกป้องจากสภาวะอันเป็นพิษ ของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ตามแผนการจัดตั้งเดิมของนิคมอุตสาหกรรมที่มี Buffer Zone ไว้เป็นกันชนระหว่างโรงงานกับชุมชน แต่ต่อมาได้แก้ไขขอบเขตพื้นที่ตั้งของโครงการขยายกว้างออกไป ทำให้พื้นที่ Buffer Zone หายไป ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาอยู่ติดกับชุมชน การแก้ไขและบรรเทาความเสียหายด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนั้น ขณะรัฐบาลเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาหรือประกาศต่อประชาคมโลกมาโดยตลอดว่า จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน จะนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐสำหรับประชาชนชาวไทย ทั้งประเทศได้วางพื้นฐานไว้ มาเป็นแนวปฏิบัติสำหรับเศรษฐกิจของประเทศไทย ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมมีพืชพรรณธัญญาหารสมบูรณ์ การลงทุนทั้งทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ควรจะมีการปฏิบัติที่สมดุลกัน ผู้ฟุ้งคดีทั้งสี่สิบสามคนไม่ปฏิเสธหรือต่อต้านการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม แต่การลงทุนที่เน้นแต่ปริมาณ ดักดวงทรัพย์อาภรณ์ชาติโดยไม่สนใจสิ่งแวดล้อม และไปทำลายวิถีชีวิตของชุมชนหรือเปลี่ยนแปลงวิถีชุมชนไปอีกแบบหนึ่งย่อมไม่สมควร การมีนโยบายที่นำประเทศไทยให้เป็นครัวโลก เป็นแหล่งอาหารของโลก ย่อมดีกว่าสินค้าอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งก่อและแพร่กระจายมลพิษจำนวนมาก แต่นำมาบริโภคไม่ได้ นอกจากผลิตเพื่อการส่งออกเท่านั้น ที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องถูกระงับโครงการตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ย่อมเป็นคุณประโยชน์ เพราะปัจจุบันนี้ประเทศมากมายที่มีการรณรงค์ต่อต้านสินค้าที่ส่งออกโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในประเทศแถบอียู อเมริกาเหนือ ซึ่งเป็นคู่ค้าหลักของประเทศไทยที่ตั้งกำแพงภาษีกีดกันเกี่ยวกับสินค้าละเมิดสิ่งแวดล้อม และทางผู้มีส่วนได้เสียได้ลงทุนในโครงการที่มีเงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ได้ดำเนินการโดยไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด และศาลปกครองมีคำพิพากษาเด็ดขาดให้หรือถอนโครงการ หยุดโครงการ เพิกถอนใบอนุญาต ผลเสียหายย่อมตกแก่ผู้มีส่วนได้เสียมากกว่า ส่วนอำนาจสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามคำสั่งของ

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดเป็นองค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครอง มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองอนุญาตให้เอกชนดำเนินโครงการหรือกิจกรรมทั้ง ๗๖ โครงการได้ ก็ย่อมมีอำนาจทั่วไปที่จะสั่งยกเลิกเพิกถอนคำสั่งของตนเอง หรือให้ระงับการดำเนินการ ตามที่อนุมัติอนุญาตไว้ก่อนได้ ขอศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดได้ไต่สวนคู่กรณีได้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีให้การว่า จากผลการศึกษาพบว่าพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงเกิดมลพิษทางอากาศ เช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ และสารอินทรีย์ระเหยง่าย เกินกว่า มาตรฐาน พมมลพิษทางน้ำ มีการปนเปื้อนโลหะหนัก สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบ่อน้ำตื้น น้ำฝนและน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน มีขยะของเสียที่เป็นมลพิษและฝุ่นละออง ทำให้มีผู้ป่วย เป็นโรคมะเร็ง โรคทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๖๗ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เคยมีการยกร่างประกาศโครงการ และกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีการรับฟังความเห็นของประชาชนทั้งสี่ภูมิภาครวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย โดยกำหนดไว้ ๑๙ ประเภทโครงการ และได้มีการนำหลักเกณฑ์ของประเทศแคนาดาเข้ามาเปรียบเทียบกับ แต่ไม่มีการนำมาใช้บังคับ ต่อมา กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ออกประกาศโครงการ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งมีการปรับลดประเภทโครงการเหลือเพียง ๙ ประเภทโครงการ ทั้งภาคเอกชนและ นักวิชาการไม่เห็นด้วย ส่วนกฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ก็ได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการศึกษาและยกร่างกฎหมายดังกล่าว ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๗๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ คณะทำงานได้ดำเนินการยกร่าง พระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พ.ศ. และได้จัดรับฟัง ความคิดเห็นจากประชาชนรวมสี่ภูมิภาคแล้ว แต่ไม่มีการดำเนินการต่อ จนกระทั่งผู้ฟ้องคดี ได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ผู้ถูกฟ้องคดีและพยานของผู้ถูกฟ้องคดีให้การสรุปได้ว่า ปัญหามลพิษ ในพื้นที่มาบตาพุดเกินศักยภาพหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ และขึ้นอยู่กับ

/ความสามารถ...

ความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งในพื้นที่มาบตาพุดได้มีแผนขจัดมลพิษเป็นแผน ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จากการดำเนินการในช่วง ๒ ปี พบว่า ระดับมลพิษมีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ค่าเฉลี่ยของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์อยู่ที่ ๔.๙ ส่วน ในพันล้านส่วน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงเดือนสิงหาคม ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ต้นปีอยู่ที่ ๔.๒ ส่วน ในพันล้านส่วน โดยสรุปมีปริมาณที่ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๒ คิดเป็น ๒๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งไม่เกินมาตรฐาน ส่วนก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ค่าเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ที่ ๑๒.๔๓ ส่วน ในพันล้านส่วน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงเดือนสิงหาคม อยู่ที่ ๑๐.๒ ส่วน ในพันล้านส่วน มีอัตราการลดลง ๑๑.๘ เปอร์เซ็นต์ ส่วนสารอินทรีย์ระเหยง่ายที่เรียก VOCs ที่เป็นห่วงกันมาก มี ๓ ประเภท ได้แก่ เบนซีน ๑,๓-บิวทาไดอิน ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน พบว่าค่าเฉลี่ยของเบนซีนในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ที่ ๒.๗ ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ที่ ๒.๕ ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตร มีการปรับลดลงประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ ส่วนสาร ๑, ๓-บิวทาไดอิน ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ อัตราลดลง ๒๔ เปอร์เซ็นต์ และสาร ๑, ๒-ไดคลอโรอีเทน ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ลดลงประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ขณะนี้มีการเพิ่มเติมมาตรการในการณีก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และไนโตรเจนออกไซด์ ใช้มาตรการ ๘๐:๒๐ ส่วนการจัดทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เรียกว่า EIA ใช้หลักป้องกันไว้ล่วงหน้า เป็นการใช้หลักวิชาการประเมินคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวกทางลบของโครงการที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทุก ๆ ด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงด้านทรัพยากรชีวภาพและคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และคุณภาพชีวิต แต่ค่าที่ปรากฏในระบบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นค่าการประเมินแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เมื่อเทียบกับค่าที่ตรวจวัดจริงจะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก ส่วนการประกาศประเภทและโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จ้างคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและเพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อม โดยมหาวิทยาลัยมหิดลได้เสนอหลักเกณฑ์ไว้ ๒ ลักษณะ คือ ๑. เกณฑ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ซึ่งอาจจำแนกได้ ๔ ลักษณะ ๑.๑ รุนแรงต่อชีวิต คือ พิจารณาจากจำนวนผู้เสียชีวิต ผู้บาดเจ็บหรือทุพพลภาพ ๑.๒ รุนแรง

/ต่อทรัพยากรสิน...

ต่อทรัพย์สิน คือ พิจารณาจากปริมาณ ขนาด และความเสียหายของทรัพย์สินทุกประเภท ๑.๓ รุนแรงต่อสิ่งแวดล้อม คือพิจารณาสิ่งแวดล้อมถูกทำลายจนไม่สามารถฟื้นฟูกลับมาได้หรือไม่ หรือสามารถฟื้นฟูกลับมาได้แต่ต้องใช้เวลาอย่างน้อยเพียงใด ๑.๔ รุนแรงต่อสาธารณะ คือพิจารณาว่าชุมชนนั้นได้รับผลกระทบจนไม่สามารถดำเนินกิจกรรมหรืออยู่อย่างปกติได้เหมือนเดิม หรือเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอย่างมาก ๒. เกณฑ์ของประเภทและขนาดของโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง สามารถพิจารณาจากหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่ง ดังนี้ ๒.๑ พื้นที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ในพื้นที่อ่อนไหวทางด้านสิ่งแวดล้อมหรือโครงการที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม ๒.๒ ประเภทและขนาดโครงการที่มีความรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีคำสั่งในเดือนเมษายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพขึ้น และมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนได้ข้อสรุปประเภทโครงการรวมทั้งสิ้น ๑๙ โครงการ ส่วนข้อมูลของผู้ป่วยในพื้นที่มาบตาพุดพบว่า จากการตรวจสอบสารเมตาโบไลต์เบนซีนในปัสสาวะซึ่งมีการเฝ้าระวัง ๒ ปี ผู้ป่วยมีการกระจายตัว ไม่สัมพันธ์กับมลพิษในอากาศ โรคระบบทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง โรคมะเร็ง อัตราผู้ป่วยในที่ได้จากโรงพยาบาลมาบตาพุดน้อยกว่าระดับประเทศและระดับจังหวัด

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วคดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ศาลสมควร มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด นอกจากนั้น ในวรรคสองยังบัญญัติต่อไปว่า การกำหนดหลักเกณฑ์

/และวิธีการ...

และวิธีการดังกล่าวให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย ซึ่งข้อ ๗๕ แห่งระเบียบ ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า นอกจากกรณีทีกล่าวในข้อ ๖๙ ในเวลาใดๆ ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ชี้อาคติ ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือผู้กรณีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาได้ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบดังกล่าว บัญญัติว่า ให้นำความในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอ เงื่อนไข ในการออกคำสั่งของศาลและผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่อง ให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้ และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง ดังนั้น การกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา คำฟ้องจะต้องมีมูลและมีเหตุผลเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือผู้ฟ้องคดี จะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ตามที่ศาลเห็นเป็นการยุติธรรมและสมควร ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบ ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่ การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ร่วมกันให้ ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาตให้โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรงดำเนินการได้โดยมิได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และมีได้จัดให้มีกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งมิได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษา

/ด้านสิ่งแวดล้อม...

ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพให้ความเห็นประกอบก่อนดำเนินการ
จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับพื้นที่ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และบริเวณ
ใกล้เคียง เกิดปัญหามลพิษจากการพัฒนาและขยายโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุด
และในบริเวณใกล้เคียง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ให้ท้องที่ตำบลมาบตาพุด
ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยองทั้งตำบล
ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง
จังหวัดระยอง ทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขต เป็นเขตควบคุมมลพิษ การที่
ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ร่วมกันให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาตให้มีการดำเนินการ
ตามโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้าน
คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่ดังกล่าว
จำนวน ๗๖ โครงการ โดยไม่ถูกต้องตามขั้นตอนวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามนัยมาตรา ๖๗
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งอาจส่งผลให้คุณภาพ
สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก และชาวบ้านในพื้นที่ดังกล่าว
และบริเวณใกล้เคียงเกิดมลพิษทางน้ำและน้ำใต้ดิน มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง
ป่าชายเลนถูกทำลาย ชายฝั่งถูกกัดเซาะเสียหายเป็นบริเวณกว้าง และทำลายห่วงโซ่อาหาร
ในบริเวณดังกล่าว นอกจากนั้น การเพิ่มโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ
คุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของชาวบ้านอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน
และประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนใกล้เคียงได้รับมลพิษหลายรายต้องล้มป่วยและเสียชีวิต
ด้วยโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓
ได้เคยมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ผ่านหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบ
และเกี่ยวข้องเพื่อให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดกลับเพิกเฉย
ไม่ใส่ใจต่อข้อคัดค้านดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนจึงยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด
ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกถอนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

/และให้...

และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เพิกถอนใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในพื้นที่มาบตาพุด บ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัดระยอง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดออกกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ หรือการอื่นใดตามขั้นตอนของกฎหมายภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลได้มีคำพิพากษา และมีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ระงับโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการใดๆ ที่กำลังดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่มาบตาพุด อำเภอบ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดระยองจำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้ชั่วคราวก่อนศาลจะมีคำพิพากษา นั้น ในประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม และบทบัญญัติในวรรคสองมาตราดังกล่าวได้บัญญัติต่อไปว่า การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการ ตามบทบัญญัติดังกล่าว สิทธิของบุคคลที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ บัญญัติรับรองไว้ย่อมได้รับความคุ้มครอง การที่ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข

/และวิธีการ...

และวิธีการใช้สิทธิดังกล่าวนั้น ไม่ใช่เหตุที่องค์กรของรัฐจะยกขึ้นมาเป็นข้ออ้างเพื่อปฏิเสธไม่ให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าวได้ เพราะโดยหลักการใช้และการตีความกฎหมาย เจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ จะมีผลตามที่บัญญัติโดยทันทีไม่ว่าจะมีบทบัญญัติให้ต้องมีการตรากฎหมายกำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวหรือไม่ ดังนั้น ก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จึงต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ทั้งหลายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งในกรณีนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ นี้เองว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์ให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองไว้มีสภาพบังคับได้ทันทีที่รัฐธรรมนูญประกาศให้มีผลใช้บังคับโดยไม่ต้องรอให้มีการบัญญัติกฎหมายอนุวัติการมาใช้บังคับก่อน การบังคับใช้บทบัญญัติมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ด้วย ดังนั้น โครงการหรือกิจกรรมใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดจะออกไปอนุญาตให้ดำเนินการ หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำได้จนกว่าจะดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เสียก่อน โดยเริ่มจากการที่จะต้องทำการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน จะต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย และจะต้องจัดให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ให้ข้อเท็จจริงรับในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่า เมื่อยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติออกมาใช้บังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

/พุทธศักราช...

พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก่อนอนุญาตให้ดำเนินการ นั้น คดีนี้น่าเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดไม่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด จึงน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนจึงมีมูล ส่วนปัญหาว่า โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจก่อผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด ที่ได้ให้ความเห็นชอบอนุมัติ อนุญาตให้โครงการหรือกิจกรรมทั้ง ๗๖ โครงการ ตามเอกสาร ท้ายฟ้องหมายเลข ๗ โดยมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นประเด็นในเนื้อหาของคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนอุทธรณ์ว่า โครงการหรือ กิจกรรมได้ผ่านการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว และได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการผู้ชำนาญการก่อนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บังคับใช้แล้ว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งทั้งหมดนี้มีถึงสามขั้นตอน เพราะยังจะต้อง ดำเนินการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนและจัดให้มีกระบวนการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย และให้องค์การอิสระให้ความเห็น ประกอบด้วย ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดจะสามารถพิจารณาออกไปอนุญาตอันจะทำให้ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนจะดำเนินการตามโครงการได้ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด และผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคนฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า มีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการ คัดกรองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน หรือไม่ เห็นว่า ขณะที่ยื่นคำฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะนิติบุคคล ซึ่งเป็นองค์กรตามนัยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๓ เป็นประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ใน

/ชุมชน...

ชุมชนมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเดิมได้ดำเนินชีวิตอยู่อย่างปกติสุข ต่อมาได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากมลพิษจากการประกอบกิจการของโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมของภาครัฐและของภาคเอกชนในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงอยู่ก่อนแล้ว เมื่อรัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิของบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนและผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนเห็นว่าโครงการหรือกิจกรรมที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ให้ความเห็นชอบอนุมัติ อนุญาตให้ดำเนินการ ล้วนเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษสูง ดังเช่นโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการมาก่อนแล้ว ซึ่งอาจไปเพิ่มมลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงให้มากขึ้น และอาจก่อให้เกิดผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนได้รับความเดือดร้อนเสียหายเพิ่มมากขึ้น และโครงการดังกล่าวยังมีได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ก่อนที่จะมีการพิจารณาอนุญาตตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ครบถ้วน ทั้งที่พื้นที่ตำบลมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง เกิดปัญหามลพิษก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียง และเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องนี้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครองระยอง และต่อมาศาลปกครองระยองได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒/๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการประกาศให้พื้นที่ตำบลมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ หากให้มีการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปจนกระทั่งโครงการสร้างเสร็จและมีการดำเนินการผลิตแล้ว ก็จะทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนและประชาชนในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายดังที่อ้างมาในคำฟ้อง อันอาจเป็นการยากที่จะเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในภายหลัง ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปถึงปัญหาของมลพิษที่เกิดขึ้นอยู่อย่างต่อเนื่องในเขตอุตสาหกรรมตำบลมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง และเกิดความเสียหายที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวตลอดเวลาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งความเสียหาย

/ที่เกิดจาก...

ที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยส่วนใหญ่มักส่งผลต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนานกว่าความเสียหายอันเกิดจากกรณีละเมิดทั่วๆ ไป แม้อาจมีการมองว่ายังมีได้ส่งผลในทันที แต่ก็เห็นได้ว่าย่อมส่งผลในอนาคต โดยเฉพาะความเสียหายต่อสุขภาพอนามัยของชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเสียหายที่ไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้โดยง่าย หรือไม่สามารรถคำนวณเป็นมูลค่าของความเสียหายได้ ดังนั้น การที่จะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ตำบลมาบตาพุดให้ประชาชนในบริเวณท้องที่ดังกล่าวดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิต จึงเห็นว่าเป็นการสมควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ตรวจสอบและศึกษาพิจารณาก่อนที่พิจารณาอนุมัติให้มีการดำเนินการตามโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ ตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ อนึ่ง ต้องเข้าใจว่ามาตรการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วโดยการชดเชยค่าเสียหาย ถือเป็นมาตรการที่ไม่ได้แก้ปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อมให้หมดไปได้อย่างแท้จริงเมื่อเทียบกับมาตรการอื่น อย่างเช่น มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันในประเทศทั้งหลายที่พัฒนาแล้วในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างได้ผล มาตรการตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ก็เป็นบทบัญญัติที่รับข้อความคิดในเรื่องดังกล่าวมาบัญญัติไว้ ดังนั้น ปัญหาในเรื่องของการอนุมัติให้มีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมโดยไม่ได้มีการตรวจสอบและศึกษาพิจารณาผลการประเมินในเรื่องต่างๆ ตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เสียก่อน หากให้โครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวได้ดำเนินการต่อไป ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายมากยิ่งขึ้นกว่าการระงับโครงการหรือกิจกรรมไว้ก่อน กรณีจึงมีเหตุเพียงพอที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคน

ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า การมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนนั้น ศาลจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

/และจะ...

และจะก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า หลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ มีผลใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ต้องอนุมัติ อนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ได้มีหนังสือขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ผลการพิจารณาเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังไม่มีผลใช้บังคับทันที เพราะมีบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๐๓ (๑) กำหนดให้มีผลใช้บังคับภายใต้เงื่อนไขที่ต้องมี กฎหมายกำหนดรายละเอียดเสียก่อน ดังนั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบที่จะอนุญาตจึงสามารถ พิจารณาออกไปอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ ตามเรื่องเสร็จที่ ๔๙๑ - ๔๙๓/๒๕๕๒ นั้น ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า การให้ความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ ในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงขัดกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่าโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ต้องดำเนินการตามที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ทันทีตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญ มีผลใช้บังคับ คือ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๕๒ ซึ่งมาตรา ๒๑๖ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ความเห็นทางกฎหมาย ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงต้องผูกพันตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงมีผลผูกพันให้คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

/ก่อนที่...

ก่อนที่จะออกใบอนุญาตให้โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชนดำเนินการได้ นอกจากนี้ ในขณะที่ทำให้ความเห็นในทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๕) กรรมการในคณะดังกล่าวประกอบไปด้วยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ในโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ กล่าวคือ มีนายจักรมณต์ ผาสุกวนิช และนายสุรัชย์ ภูประเสริฐ ดำรงตำแหน่งกรรมการ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ตามหนังสือ รับรองของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ สจก.๐๐๑๑๕๓ ออกให้ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งบริษัทดังกล่าวเป็นเจ้าของโครงการ ประเภทอุตสาหกรรม ลำดับที่ ๗ โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ ๖ ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ลำดับที่ ๕๐ โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ ๖ (การเพิ่มประสิทธิภาพระบบปรับปรุง คุณภาพน้ำทิ้งเพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่) ตั้งที่ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และประเภทพลังงาน ลำดับที่ ๒ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังบริษัท พีทีที ยูทิลิตี้ จำกัด บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัท มาบตาพุด โอเลฟินส์ จำกัด เป็นการวางท่อก๊าซธรรมชาติย่อยภายในนิคมอุตสาหกรรม อาร์ ไอ แอล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ผู้มีอำนาจหน้าที่ออกใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรม ได้ถือปฏิบัติตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว และยังปรากฏ ข้อเท็จจริงในชั้นไต่สวนตามคำให้การของนายเดชรัต สุขกำเนิด นายประมวล เฉลียว และตามหนังสือชี้แจงในชั้นไต่สวนของนายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ประเภทกิจการที่รุนแรงตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ หากแต่ไม่ได้ดำเนินการเพื่อให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ กลับได้มีหนังสือหรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า หน่วยงานที่เป็นผู้อนุมัติ อนุญาตสามารถที่จะดำเนินการใช้ดุลพินิจออกประกาศดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้แนวทางในการใช้ดุลพินิจในการออกประกาศว่าสามารถ ดำเนินการได้ แต่ทั้งนี้ควรทำการหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำแนวทางดังกล่าวเข้าหารือในคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจได้มีมติให้ตั้ง

/คณะทำงาน...

คณะทำงานเพื่อศึกษากำหนดประเภทกิจการโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบอย่างรุนแรง
ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
โดยมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน โดยได้นำแนวทางของ ๑๙ ประเภทกิจการ
ตามร่างประกาศโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง
ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เคยศึกษาไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และผ่านการรับฟังความคิดเห็นของ
ประชาชนทั้งสี่ภูมิภาค และได้นำข้อกำหนดประเภทโครงการและกิจกรรมตามกฎหมาย
เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศแคนาดามาศึกษาเปรียบเทียบ ต่อมา
ภายหลังการยื่นคำฟ้องคดีนี้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพิ่งได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่าง
รุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒
แต่กำหนดลดลงโดยเหลือเพียง ๘ ประเภทกิจการ ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การ
อิสระทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีคำสั่งที่ ๗๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔
มีนาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและยกร่างกฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระ
ด้านสิ่งแวดล้อมตามคำสั่งได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและ
สุขภาพ พ.ศ. ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั้งสี่ภูมิภาคแล้ว แต่ก็มิได้
ดำเนินการเพื่อให้มีผลบังคับใช้ จนกระทั่งได้มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น และขณะนี้
ก็ยังมิได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงถึงการขาดการติดตาม
และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐ
ก็มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ กรณีจึงเป็นความรับผิดชอบของ
ผู้ถูกฟ้องคดีโดยตรงที่มิได้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ดังนั้น การที่
ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดอุทธรณ์ว่า อาจถูกฟ้องให้ต้องรับผิดทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง นั้น ก็สืบเนื่องจาก
การละเลยล่าช้าของผู้ถูกฟ้องคดีเองที่ไม่ปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติไว้ ทั้งที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้

/คดีมีปัญหา...

คดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาจะก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า จากเหตุผลต่าง ๆ ดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วข้างต้น หากจะเกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐจากคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาล ก็เป็นเรื่องที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากการละเลยไม่ดำเนินการหรือความล่าช้าของผู้ถูกฟ้องคดีเองที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้นจะต้องชะลอการดำเนินการก่อสร้าง ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการของตนออกไป อันส่งผลกระทบต่อธุรกิจและเศรษฐกิจของภาคเอกชน รวมทั้งมีผลกระทบต่อการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐ จึงมิใช่เนื่องมาจากคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลโดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีย่อมต่อเนื่องเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ถือเป็นสิทธิอันชอบธรรมไม่เฉพาะประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวในปัจจุบันนี้เท่านั้นที่สมควรได้รับการเอาใจใส่ดูแล แม้ผู้ที่มาอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ในอนาคตก็ควรจะต้องได้รับด้วยเช่นกัน นอกจากนี้การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าวในอารยประเทศ ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของรัฐที่รัฐจะต้องดำเนินการ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการบริหารงานของรัฐด้านเศรษฐกิจกับด้านพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิตของประชาชน และสิทธิชุมชนแล้ว เห็นได้ว่าความเสียหายที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมจะได้รับอาจเป็นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ในกรณีนี้ได้แก่ รัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติใบอนุญาตได้พิจารณาผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ หากจะเป็นการกระทบต่อสิทธิของเจ้าของโครงการแต่ก็ได้เป็นการจำกัดสิทธิการดำเนินการโดยสิ้นเชิง เพียงแต่กรณีเป็นโครงการหรือกิจกรรมใดที่อยู่ในประเภทที่มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงก็ต้องดำเนินการ ตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ครบถ้วนก่อน ประกอบกับโครงการหรือกิจกรรมเหล่านั้นต้องมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญถึงสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่จะต้องสัมผัสเสี่ยงกับการได้รับมลพิษจากผลิตผลของ

/การดำเนินการ...

การดำเนินการผลิตด้วย ดังนั้นแม้จะรับฟังได้ดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียทั้งสามสิบหกคน อุทธรณ์ว่าคำสั่งคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของศาลปกครองชั้นต้นเกิดผลกระทบเสียหายในด้านการประกอบธุรกิจ ความเชื่อมั่นของนักลงทุน เงินลงทุนโครงการ สัญญาสินเชื่อ และกลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นมิได้สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมทั้ง ๗๖ โครงการ โดยเด็ดขาด แต่มีเงื่อนไขให้ยกเว้นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตก่อนวันประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเป็นเพียงการชะลอโครงการเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้ดำเนินการเพื่อให้โครงการหรือกิจกรรมตามนัยมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งมีใช่เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่เป็นการแก้ปัญหในระยะยาว เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตให้โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนด ทั้งนี้ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาของทุกคนที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบ การแก้ปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาตาปุดจึงไม่ใช่เพียงเพื่อการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้กับชุมชนกลุ่มนี้โดยเฉพาะ แต่เป็นการคุ้มครอง ป้องกันให้ทุกชีวิตซึ่งหมายความว่ารวมถึงผู้ปฏิบัติงานในโครงการอุตสาหกรรมต่างๆ ในนิคมอุตสาหกรรมมาตาปุดและบริเวณใกล้เคียงได้รับคุณประโยชน์ด้วย อันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เมื่อการดำเนินการดังกล่าวได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่มีความชัดเจนและครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ก็จะเป็นการแก้ไขปัญหามลพิษที่มลพิษที่จะเกิดจากอุตสาหกรรม ประกอบกับมาตรการการป้องกันเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมเสียตั้งแต่ต้นจะเป็นผลดียิ่งกว่าการปล่อยให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมลุกลามออกไปแล้วจึงแก้ไขเยียวยาในภายหลัง ดังนั้น การป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพจากภาวะมลพิษดังกล่าว จึงเป็นข้อที่ควรพิจารณาเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีต่อสังคม ซึ่งเป็นหลักคุ้มครองสิทธิในชีวิตและร่างกายของประชาชนควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจทางด้านอุตสาหกรรม ที่กลับจะเป็นการสร้าง ความเชื่อมั่นให้แก่ นักลงทุนที่จะลงทุน ทั้งก่อให้เกิดความมั่นใจต่อประชาชนโดยทั่วไปว่าจะได้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

/สวัสดิภาพ...

สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิต ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ไม่เป็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น แก่การบริหารงานของรัฐ นอกจากนี้ ถ้าโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวได้ดำเนินการให้ครบถ้วน ตามมาตรา ๖๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว ก็จะเป็นกรณีที่ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่ศาลอาศัยเป็นหลักในการมีคำสั่งอนุญาต ตามคำขอในวิธีการคุ้มครองชั่วคราวเปลี่ยนแปลงไป ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดหรือผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งสามสิบหกคนอาจมีคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้นที่คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณามีคำสั่งแก้ไข หรือยกเลิกวิธีการเช่นนั้นเสียก็ได้ ตามนัยมาตรา ๒๖๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง ประกอบกับข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ที่จะให้คำสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมใดได้ตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น นั้น ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า แม้โครงการหรือกิจกรรมที่ผ่านการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ หรือเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจได้ออกใบอนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่เจ้าของโครงการ หรือกิจกรรมซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดีนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามโครงการ หรือกิจกรรมได้ ใบอนุญาตดังกล่าวมีสภาพเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะเป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่ จะก่อให้เกิดสิทธิไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว แต่การใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อยกใบอนุญาต นอกจากจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายฉบับที่ ให้อำนาจออกคำสั่งทางปกครองแล้ว คำสั่งทางปกครองจะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อ พระราชบัญญัติอื่นๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในเวลาที่ออกคำสั่งนั้นด้วย อีกทั้งจะต้องไม่ขัดหรือแย้ง ต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ตามนัยมาตรา ๖ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หากการใช้อำนาจไปขัดหรือแย้งต่อ พระราชบัญญัติอื่นๆ และรัฐธรรมนูญแล้ว ย่อมทำให้การออกใบอนุญาตของผู้ถูกฟ้องคดี หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไม่ชอบด้วยกฎหมายและอาจถูกเพิกถอนได้โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

/ออกคำสั่ง...

ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่หรือโดยศาล ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้นสามารถเพิกถอนได้โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่บทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ หากมีการออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยมีได้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อนรวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบเสียก่อน การออกใบอนุญาตดังกล่าวจึงน่าจะไม่ใช่ข้อยกเว้นกฎหมายที่อาจถูกเพิกถอนได้ ประกอบกับในกรณีนี้เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามคำสั่งศาล ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดย่อมมีอำนาจโดยฐานอำนาจจากคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าการพิจารณาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนเป็นที่พอใจของศาลว่า คำฟ้องมีมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ได้ตามหลักเกณฑ์ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาอันสืบเนื่องมาจากการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่ ๗๖ โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำในทำนองเดียวกันว่า ยังไม่แน่ชัดว่าจะเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทุกโครงการ ซึ่งผลสุดท้ายการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นจะต้องเพิกถอนเฉพาะโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการไป ก่อนจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในชั้นนี้ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ผลกระทบทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพที่อาจจะ

/ก่อให้เกิด...

ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนประกอบไปด้วย มลพิษทางอากาศ เช่น สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) มลพิษทางเสียง มลพิษทางน้ำ ขยะของเสียอันตราย อุบัติภัยสารเคมี เป็นต้น โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงหรือไม่ อย่างไร บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิได้ให้คำจำกัดความหมายไว้ ซึ่งวิญญูชนอาจเข้าใจความหมาย กว้าง แคบ แตกต่างกันไป โครงการหรือกิจกรรมใดที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรงหรือไม่ ย่อมเป็นปัญหาที่ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี ต่อไป แต่ในชั้นนี้ เมื่อพิจารณาในเบื้องต้นตามประเภทลักษณะของโครงการหรือกิจกรรมแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า บางโครงการหรือกิจกรรมไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง อย่างชัดเจน แต่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่มุ่งควบคุมหรือบำบัดมลพิษหรือติดตั้ง อุปกรณ์เพิ่มเติมเท่านั้น จึงยังไม่สมควรที่จะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ได้แก่ โครงการหรือกิจกรรมประเภทอุตสาหกรรม ลำดับที่ ๑๖ โครงการผลิตเชื้อเพลิงสะอาด ติดตั้งหน่วยควบคุมไอน้ำเป็นเชื้อเพลิงและเพิ่ม ประเภทผลิตภัณฑ์ไบโอดีเซล ลำดับที่ ๒๒ โครงการปรับปรุงระบบหมุนเวียนก๊าซกลับคืน ของโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกชนิดโพลีโพรพิลีน ลำดับที่ ๓๗ โครงการเชื้อเพลิงสะอาด (การขอเปลี่ยนแปลงติดตั้งหน่วยควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงและเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ไบโอดีเซล) ลำดับที่ ๔๑ โครงการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงและเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ไบโอดีเซล ลำดับที่ ๔๕ โครงการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ โรงงานผลิต Purified Terephthalic Acid (PTA) ลำดับที่ ๕๐ โครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ ๖ (การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้ง เพื่อหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่) ลำดับที่ ๕๔ โครงการติดตั้ง Chlorine Vaporizer, Wet Scrubber ของ HCl Section และการเปลี่ยนแปลงขนาดถังบรรจุคลอรีนเหลว และประเภทคมนาคม ลำดับที่ ๒ โครงการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและขนาดถังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ลำดับที่ ๓ โครงการ ทำเทียบเรือและคลังผลิตภัณฑ์ (การเพิ่มถังเก็บและอุปกรณ์ขนถ่าย LPG/Butene-๑) ลำดับที่ ๔ โครงการทำเทียบเรือขนถ่ายสารปิโตรเคมีและคลังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ (การก่อสร้างถังเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม (ถังโพรเพน/บิวเทน)) ลำดับที่ ๖ โครงการ ติดตั้ง Loading Arm เพิ่มเติมที่ทำเทียบเรือของโรงกลั่นน้ำมันสตาร์ส่วนโครงการหรือกิจกรรม

/ที่เหลือนั้น...

ที่เหลือนั้น เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ได้กำหนดไว้ ๘ ประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่รุนแรง และตามร่างประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพที่ได้กำหนดไว้ ๑๔ ประเภทโครงการ ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาแล้ว และเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กำหนดให้เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า โครงการหรือกิจกรรมในส่วนที่เหลือซึ่งประกอบไปด้วยโครงการปิโตรเคมีและท่อส่ง โครงการเหล็กลินคัมอุตสาหกรรม และสวนอุตสาหกรรม ท่าเทียบเรือ โรงไฟฟ้า โรงบำบัดกำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว จึงน่าเชื่อว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ดังนั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารหมายเลข ๗ ท้ายคำฟ้องไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ยกเว้นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับใบอนุญาตก่อนวันประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โครงการหรือกิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

จึงมีคำสั่ง...

จึงมีคำสั่งแก้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด
 สั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารหมายเลข ๗ ท้ายคำฟ้อง ไว้เป็นการชั่วคราว
 จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ยกเว้นโครงการ
 หรือกิจกรรมประเภทอุตสาหกรรม ลำดับที่ ๑๖ ลำดับที่ ๒๒ ลำดับที่ ๓๗ ลำดับที่ ๔๑ ลำดับ
 ที่ ๔๕ ลำดับที่ ๕๐ และลำดับที่ ๕๔ และประเภทคมนาคม ลำดับที่ ๒ ลำดับที่ ๓ ลำดับที่ ๔
 และลำดับที่ ๖ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายเกษม คมสัถยธรรม

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

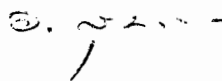
นายอัษฎราทร จุฬารัตน

ประธานศาลปกครองสูงสุด

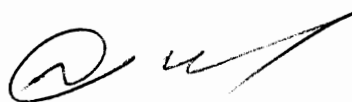
นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์

รองประธานศาลปกครองสูงสุด

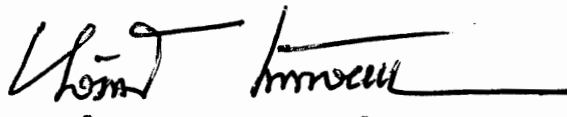
นายพีระพล เชาวนศิริ

รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา ขวลิตรำรง

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

มีความเห็นแย้ง...

/ความเห็นแย้ง...

ข้าพเจ้านายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตูลาการเสียงข้างน้อยคนหนึ่ง ไม่เห็นพ้องด้วยกับตูลาการเสียงข้างมาก จึงทำความเห็นแย้งดังนี้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และวรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย ซึ่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาไว้เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาไว้ตามข้อ ๖๙ ถึงข้อ ๗๔ และส่วนที่ ๒ การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาไว้ตามข้อ ๗๕ ถึงข้อ ๗๗ ซึ่งวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาใน ๒ กรณีดังกล่าว มีหลักเกณฑ์และวิธีการแตกต่างกันในบางประการ โดยในส่วนการทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ข้อ ๗๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดว่า การมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง ให้กระทำโดยองค์คณะหลังจากตูลาการผู้แถลงคดีได้เสนอคำแถลงการณ์แล้ว ซึ่งคำแถลงการณ์จะแถลงด้วยวาจาก็ได้ และวรรคสาม กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย และการให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ทั้งการทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ ศาลมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ตามที่เห็นสมควร จากบทบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจะมีอำนาจออกคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ ต้องมีเงื่อนไขครบ ๓ ประการ คือ

๑. กฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย
 ๒. การให้กฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และ ๓. การทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ สำหรับในส่วนการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวนั้น ข้อ ๗๕ กำหนดว่า นอกจากกรณีทีกล่าวในข้อ ๖๙ ในเวลาใดๆ ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือคู่กรณีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาได้ และข้อ ๗๗ กำหนดว่า ให้นำความในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอ เงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาลและผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดว่า ในคดีอื่นๆ นอกจากคดีมโนสำเนา โจทก์ชอบที่จะยื่นต่อศาลพร้อมกับคำฟ้อง หรือในเวลาใดๆ ก่อนพิพากษา ซึ่งคำขอฝ่ายเดียว ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิดหรือการผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์อาจได้รับต่อไป เนื่องจากการกระทำของจำเลย จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น มาตรา ๒๕๕ กำหนดว่า ในการพิจารณาอนุญาตตามคำขอที่ยื่นไว้ตามมาตรา ๒๕๔ ต้องให้เป็นทีพอใจของศาลว่า คำฟ้องมีมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ... (๒) ในกรณีที่ยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๒๕๔ (๒) ต้องให้เป็นทีพอใจของศาลว่า (ก) จำเลยตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด การผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง (ข) โจทก์จะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลย ... และมาตรา ๒๕๗ กำหนดว่า ให้ศาลมีอำนาจที่จะอนุญาตตามคำขอที่ยื่นตามมาตรา ๒๕๔ ได้ภายในขอบเขตหรือโดยมีกำหนดเงื่อนไขอย่างใด แล้วแต่จะเห็นสมควร จากบทบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจะมีอำนาจออกคำสั่งบรรเทาทุกข์

/ชั่วคราว...

ชั่วคราว โดยกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ก็ต่อเมื่อมีเงื่อนไขครบ ๓ ประการ คือ ๑. คำฟ้องมีมูล ๒. มีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาใช้ และ ๓. คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาที่ขออนั้นจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ ดังนั้น ศาลปกครองจะมีอำนาจสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาทั้ง ๒ กรณีดังกล่าวในแต่ละกรณีได้ ต่อเมื่อมีเงื่อนไขของแต่ละกรณีนั้นครบถ้วนทั้ง ๓ ประการ หากขาดประการใดประการหนึ่งศาลก็ไม่อาจกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาได้เลย

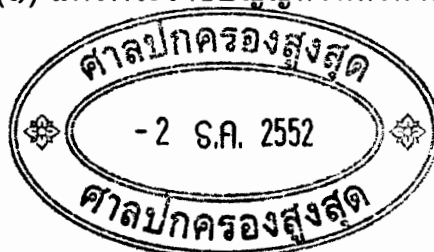
พิจารณาคำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องของคดีนี้แล้ว สรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคนฟ้องว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนในชุมชน จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว มีผลบังคับใช้ในทันทีเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดต้องปฏิบัติตาม แต่นับแต่วันดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดร่วมกันกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่งตลอดจนละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร โดยดำเนินการต่างกรรมต่างวาระ รับเรื่องไว้พิจารณาหรือให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่จังหวัดระยอง มีจำนวนมากกว่า ๗๖ โครงการ ตามบัญชีโครงการเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ มิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว รวมทั้งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยไม่ได้ศึกษาหรือประเมินผล

/กระทบบ้าน...

กระทบด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชน ไม่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย และไม่ได้นำข้อร้องเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นก่อน ซึ่งการเพิ่มโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่องและเป็นเวลานาน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ตามบัญชีโครงการเอกสารท้ายคำฟ้องที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว ... เพิกถอนใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนในชุมชน ... ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนได้ยื่นคำร้องมาพร้อมกับคำฟ้อง ขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้สั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมหรือกิจการใด ๆ ที่กำลังดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่ตำบลมาบตาพุด อำเภอบ้านฉาง และใกล้เคียง จังหวัดระยอง จำนวน ๗๖ โครงการ ไว้ก่อนชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครอง ให้ความเห็นชอบ อนุมัติ หรืออนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนในชุมชน โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนกล่าวอ้าง เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย เมื่อมีสภาพบังคับสู่ภายนอก คือ ออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตแก่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมแล้ว ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตนั้นก็มีความเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนฟ้องคดีโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนใบอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว ตามคำขอท้ายฟ้องข้อที่ ๒ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนขอให้ศาลมีคำสั่ง
 คัดกรองชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งให้ระงับโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ที่กำลัง
 ดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้ชั่วคราว
 จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษานั้น เมื่อโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวเป็นโครงการหรือ
 กิจกรรมที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตแล้ว จึงเป็นการออก
 คำสั่งทางปกครองแก่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรม และเมื่อคำสั่งทางปกครองนั้น
 มีผลใช้บังคับแล้ว การที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับโครงการหรือกิจกรรมนั้น ซึ่งกำลัง
 ดำเนินการก่อสร้างตามที่ได้รับใบอนุญาต ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษา
 เท่ากับขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของคำสั่ง
 ทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว อันมีผลไม่ให้ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตซึ่งเป็น
 คำสั่งทางปกครองมีผลใช้บังคับเป็นการชั่วคราว จึงเป็นกรณี que la demande en sursis
 de prononcer le jugement sur le fond de la demande en annulation des décisions
 administratives prises en application de l'autorisation de construire, qui est soumise
 au juge administratif, est recevable. (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๔/๒๕๔๒)
 ข้อ ๖๙ ถึงข้อ ๗๔ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วย
 วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีตามคำขอดังกล่าวจึงไม่อาจนำหลักเกณฑ์
 และวิธีพิจารณาเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยกำหนดมาตรการหรือวิธีการ
 คัดกรองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๕ ถึง
 ข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณา
 คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 มาตรา ๒๕๔ (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) มาใช้บังคับ เนื่องจากข้อ ๗๕ บัญญัติไว้ว่า
 “นอกจากกรณีที่กล่าวในข้อ ๖๙ ในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี
 ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคัดกรองอย่างใด ๆ
 เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ... ได้” ดังนั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมี
 คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคัดกรองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อน
 การพิพากษา โดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรม
 (ซึ่งกำลังดำเนินการก่อสร้างตามที่ได้รับใบอนุญาต) ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗
 ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น
 นั้น จึงมีผลเท่ากับมีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างตามที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว อันเป็น
 การชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว และ
 เป็นการสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดออกคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่
 ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเป็นผู้ออกคำสั่งนั้นเอง การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนด

มาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยอาศัยหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาตามข้อ ๗๕ ถึงข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) เช่นนั้น จึงเป็นการออกคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม แม้จะถือว่ากรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ก็ยังมีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปว่า มีเงื่อนไขครบถ้วนทั้ง ๓ ประการตามกฎหมาย ที่จะทำให้ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งเช่นนั้นได้หรือไม่ ซึ่งเห็นว่ามีกรณีต้องพิจารณาเงื่อนไขประการที่ ๒ และที่ ๓ กล่าวคือ มีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบสามคนมีคำขอมาใช้หรือไม่ และการมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบสามคนมีคำขอนั้นมีปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือไม่

ในประเด็นที่ว่า มีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบสามคนมีคำขอมาใช้หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณาคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้อง และคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบสามคนแล้ว เห็นว่า คำฟ้องและคำร้องขอดังกล่าวบรรยายข้อเท็จจริงและความเสียหายไว้กว้าง ๆ รวมกันมาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่รับเรื่องไว้พิจารณาหรือให้ความเห็นชอบ อนุมัติ หรืออนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชน จำนวนมากกว่า ๗๖ โครงการ โดยไม่ได้บรรยายหรือกล่าวอ้างข้อเท็จจริงพอให้เห็นได้ว่าโครงการใดหรือกิจกรรมใดในจำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชน ซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมนั้น ถือเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ที่จะพิจารณาว่าเป็นโครงการหรือ

กิจกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชน อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีที่จะถือได้ว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ และเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ศาลต้องนำมาใช้พิจารณาว่า สมควรมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนมีคำขอหรือไม่ แม้บัญชีรายชื่อโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ จะมีรายชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ และระบุว่าผู้ถูกฟ้องคดีรายใดเป็นผู้อนุญาตโครงการใด เมื่อใด แต่ก็ไม่มีข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดเกี่ยวกับขนาด และกำลังการผลิตของโครงการแต่ละโครงการ เพียงพอที่จะพิจารณาได้ว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชน และแม้ว่าจะมีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ แต่ประเภทและขนาดโครงการหรือกิจกรรมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามประกาศฉบับดังกล่าว ก็ยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ว่าโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชน นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและเจ้าของโครงการตามบัญชีรายชื่อโครงการเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ได้ส่งเอกสารชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า หลายโครงการไม่ได้ก่อให้เกิดมลพิษ หลายโครงการไม่มีการระบายมลพิษหลัก และหลายโครงการเป็นโครงการปรับลดมลพิษ ซึ่งตามบัญชีรายชื่อโครงการ ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ก็ปรากฏว่า หลายโครงการเป็นการขยายโรงงานหรือกำลังการผลิต หลายโครงการเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงรายละเอียดโครงการ ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงแต่ละโครงการเพิ่ม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่า โครงการหรือกิจกรรมใดบ้างเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง อันอาจมีเหตุเพียงพอที่จะมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาสำหรับโครงการนั้นๆ เมื่อยังไม่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริง

/เป็นกรณีไป...

เป็นกรณีไป แต่การแสวงหาข้อเท็จจริงในศาลปกครองชั้นต้นก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริง หรือรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ ไม่ว่าขนาดของโครงการ หรือ กำลังการผลิต พอที่จะพิจารณาได้ว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ อาจจะหรือน่าจะ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงดังกล่าว อีกทั้งปรากฏว่าก่อนที่ ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการ อุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ โดย กำหนดประเภทอุตสาหกรรม ขนาดและกำลังการผลิต ที่ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ทั้งกรณี การตั้งโรงงาน และการขยายโรงงาน ศาลปกครองชั้นต้น ชอบที่จะนำหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้มาประกอบการพิจารณาแต่ละโครงการด้วย หากโครงการใดเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ อาจจะหรือน่าจะ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ชุมชนอย่างรุนแรงตามประกาศฉบับดังกล่าว ก็อาจมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อน การพิพากษาสำหรับโครงการนั้น ๆ นอกจากนี้ แม้ในชั้นไต่สวนของศาลปกครองชั้นต้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในพื้นที่ตำบลมาบตาพุดและใกล้เคียงมีปัญหามลพิษอยู่จริง ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้น แต่ก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียง เป็นเขต ควบคุมมลพิษแล้ว ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ และยังปรากฏ ข้อเท็จจริงในชั้นไต่สวนของศาลปกครองสูงสุดว่า มีการจัดทำแผนปฏิบัติการลดและ ขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๕๐ – พ.ศ. ๒๕๕๔ และผลการดำเนินการ ในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา ระดับมลพิษมีแนวโน้มลดลง จึงเป็นกรณีที่มีการดำเนินการ ควบคุม ลด และขจัดมลพิษ ในระดับหนึ่งแล้ว ประกอบกับโครงการ ทั้ง ๗๖ โครงการ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบถามคนขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ ระงับโครงการที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๗๖ โครงการ ไว้ชั่วคราวจนกว่า ศาลจะมีคำพิพากษานั้น ปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนว่า โครงการดังกล่าวอยู่ระหว่างการ ก่อสร้าง ยังมิได้มีการทดลองเดินเครื่องจักรหรือเริ่มประกอบการแต่อย่างใด จึงไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชน ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบถามคนกล่าวอ้าง ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาว่าโครงการทั้ง ๗๖ โครงการ อาจจะ

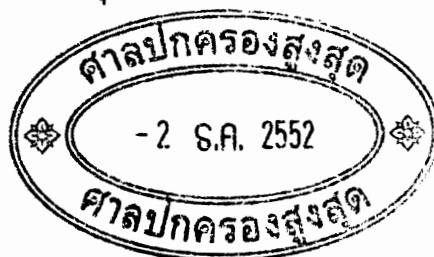
/หรืออาจจะ...

หรือน่าจะ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชน ถึงขนาดที่ศาลจะต้องมีคำสั่งกำหนด วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยมีคำสั่งให้ระงับโครงการที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง ทั้ง ๗๖ โครงการ ไว้ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคน มีคำขอ ศาลปกครองชั้นต้นควรที่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายโครงการไป หากโครงการใดต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง และมีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว ก็อาจมีคำสั่งกำหนด วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เฉพาะโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ

แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ จะมีผลในทางกฎหมายมีสภาพบังคับทันที เมื่อประกาศใช้บังคับในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ให้ครบถ้วนก่อนอนุญาต ให้มีการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนในชุมชนให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพ ชีวิตของตน ตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้ แต่เมื่อพิจารณา รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๓ (๑) ที่บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุง กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและ เสรีภาพ ตามส่วนที่ ๑๒ ว่าด้วยสิทธิชุมชน เมื่อคณะรัฐมนตรียังมิได้จัดทำหรือ ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเพื่อรองรับการปฏิบัติตาม บทบัญญัติในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ทำให้ยังไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการ ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชน แม้ใน พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนกล่าวอ้าง ตามคำร้องขอให้กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ก็ไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังกล่าว อีกทั้ง ไม่มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ที่จะให้ความเห็นก่อน อนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง จึงเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดยังไม่อาจถือปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖๗ วรรคสอง ได้ครบถ้วน ก่อนอนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมนั้น หากต้องถือปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยไม่มีกฎหมายหรือกฎ กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ก็อาจมีกรณี การกล่าวหาหรือฟ้องร้องว่า การดำเนินการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ของประชาชนที่จัดทำนั้น ได้มาตรฐานและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หรือมีการ เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ อีกทั้ง การที่จะให้ผู้แทนองค์การเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นก่อน ก็ย่อม มีปัญหาว่า ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพนั้น หมายความว่า องค์การใดบ้าง หรือทุกองค์การ เป็นองค์การที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล หรือเป็น เพียงกลุ่มบุคคล และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือ ทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ก็มีปัญหาว่า เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หรือ รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน และการจัดการการศึกษาดังกล่าวนั้น มีความหมายครอบคลุมเพียงใด เป็นการจัดการศึกษาในระดับคณะวิชา หรือภาควิชา หรือสาขาวิชา หรือเพียงรายวิชา และการได้มาซึ่งผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทน สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมีหลักเกณฑ์และวิธีการเช่นใด หากไม่มีการกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียดไว้ ย่อมมีปัญหาในการปฏิบัติตามมากมากมาย ซึ่งนอกจากไม่อาจดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ได้ครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสมควรแล้ว ยังทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่ง บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และอาจเป็นปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายเกินสมควรแก่เอกชนเจ้าของโครงการ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้ สิทธิและเสรีภาพของชุมชนตามนัยมาตรา ๓๐๓ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นหน้าที่ โดยตรงของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งก็ปรากฏข้อเท็จจริงในชั้นใต้สวนของ ศาลปกครองสูงสุดว่า เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ออกประกาศ กำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จำนวน ๑๙ ประเภท กิจกรรม โดยมีการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั้งสี่ภูมิภาคแล้ว แต่ยังไม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในปีเดียวกันก็มีการยกร่างพระราชบัญญัติ องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยมีการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของ

/ประชาชน...

ประชาชนทั้งสี่ภูมิภาคแล้ว แต่ที่ยังไม่มีการประกาศใช้บังคับกฎและกฎหมายดังกล่าว ก็เนื่องจากเป็นที่รู้กันทั่วไปว่า ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวตลอดมาจนมีการยื่นฟ้องคดี ต่อศาล มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี หลายครั้ง การดำเนินการประกาศใช้บังคับกฎและการตรากฎหมายดังกล่าวอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี จึงขาดความต่อเนื่องและถือได้ว่า มีเหตุขัดข้องในการประกาศใช้บังคับกฎและการตรากฎหมายดังกล่าว

นอกจากนี้ โครงการหรือกิจกรรมตามคำฟ้อง เป็นกรณีการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคล ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ บัญญัติให้การรับรอง และคุ้มครองเสรีภาพของบุคคลไว้ โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และวรรคสอง บัญญัติว่า การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุขูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดขวางความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนในชุมชนให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ได้โดยครบถ้วน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกฎหมายกำหนดรายละเอียด เพื่อให้มีความชัดเจนในการถือปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกฎหมายนั้นต้องคำนึงถึงเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ ด้วย เพื่อให้เกิดดุลยภาพหรือความสมดุล ในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในชุมชนให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิต กับเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคล รวมทั้งการดำเนินงานของรัฐเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวอันเป็นประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตีความรัฐธรรมนูญเช่นว่านี้ มิใช่เป็นการตีความที่ทำให้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ไร้ผลบังคับ แต่การตีความกฎหมายนั้น บางครั้งมีอาจพิจารณาเพียงบทบัญญัติในมาตราหนึ่งมาตราใดเพียงมาตราเดียวได้

/แต่จะต้อง...

แต่จะต้องพิจารณาจากบทบัญญัติในมาตราอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันด้วย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีผลบังคับตรงตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายอย่างแท้จริง และการตีความเช่นว่านี้ ก็มิใช่การตีความเพื่อมุ่งคุ้มครองเฉพาะผลกระทบในทางธุรกิจของเอกชน โดยมีได้ให้ความสำคัญแก่การดำรงชีพของประชาชนในชุมชน เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในชุมชน และให้การรับรองและคุ้มครองเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพทั้งสองกรณีดังกล่าว จึงต้องให้เกิดดุลยภาพซึ่งกันและกัน ไม่อาจมุ่งคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของฝ่ายหนึ่ง โดยละเลยสิทธิหรือเสรีภาพของอีกฝ่ายหนึ่งได้เลย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่า ในชั้นนี้ ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรม (ที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง) จำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนมีคำขอให้ใช้วิธีการชั่วคราวดังกล่าว

สำหรับประเด็นว่า การมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาตามผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามคนมีคำขอนั้น มีปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือไม่นั้น เห็นว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรม จำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษานั้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีผลทำให้โครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวซึ่งได้รับใบอนุญาตแล้วต้องระงับลงชั่วคราว ทั้งที่ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาว่าโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว ทั้ง ๗๖ โครงการ เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ อาจจะหรือน่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของประชาชนในชุมชน ที่ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง แต่ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายโครงการหรือกิจกรรมไป หากโครงการใดหรือกิจกรรมใดต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง และมีได้ปฏิบัติตาม

บทบัญญัติดังกล่าว ก็อาจมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ซึ่งอาจเป็น การทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง หรือการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว แล้วแต่กรณี เฉพาะโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้พิจารณา รายละเอียดหรือข้อเท็จจริงของแต่ละโครงการ แต่พิจารณาจากข้อเท็จจริงในภาพรวมว่า ในพื้นที่ตำบลมาบตาพุดและใกล้เคียงมีปัญหามลพิษอยู่จริงต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้น และได้พิจารณาว่ามีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งมีการควบคุม ลด และขจัดมลพิษ ในระดับหนึ่งแล้ว โดยมีการออกประกาศให้พื้นที่ ดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งผลการดำเนินการที่ผ่านมา ระดับมลพิษมีแนวโน้มลดลง ไม่ว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะเกิดเนื่องมาจากสาเหตุใดหรือโดยองค์กรใด ก็ตาม เมื่อมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีผลทำให้ระดับมลพิษมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับโครงการหรือกิจกรรม ทั้ง ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันแล้ว อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างโรงงาน ยังมิได้ มีการเดินเครื่องจักรหรือเริ่มประกอบกิจการ อันจะถือได้ว่า อาจจะหรือน่าจะ ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ หากประสงค์จะกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้มีการ ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ถูกต้องครบถ้วน เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนในชุมชนให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพ ชีวิตของตน โดยคำนึงถึงเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบ อาชีพตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ บัญญัติให้การรับรองและคุ้มครองไว้ด้วย ศาลก็อาจกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาได้ โดยอาจสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตโครงการใดหรือกิจกรรมใด ออกคำสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาต โครงการนั้นหรือกิจกรรมนั้น ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ให้ถูกต้องครบถ้วน ก่อนทดลองเดินเครื่องจักร หรือ ก่อนเริ่มประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาต โดยในช่วงระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงจะได้ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ รวมทั้งดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ได้ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งการกำหนดวิธีการชั่วคราว

/ก่อนการพิพากษา...

ก่อนการพิพากษาเช่นว่านี้ ถือได้ว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๗๒ แห่งระเบียบของ
ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ๒๕๔๓ กล่าวคือ คำสั่งทางปกครอง (ใบอนุญาต) ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีน่าจะ
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การให้คำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป (โดยไม่สั่ง
ทุเลาการบังคับเลย) อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่สุขภาพของ
ประชาชนในชุมชนที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และการให้ชะลอหรือระงับ
การบังคับตามผลของคำสั่งทางปกครองในกรณีเช่นนี้ไม่เป็นอุปสรรคแก่
การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ โดยการบริหารงานของรัฐหรือ
การบริการสาธารณะเกี่ยวกับกรณีที่พิพาทในคดีนี้และที่เกี่ยวข้องยังดำเนินต่อไปได้
เป็นปกติ ผลกระทบที่จะเกิดจากคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา
เช่นว่านี้ มีเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ เท่านั้น ซึ่งเจ้าของ
โครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ย่อมตัดสินใจได้เองว่า จะดำเนินการก่อสร้างต่อไป
หรือหยุดการก่อสร้างไว้ชั่วคราว ในระหว่างที่ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ให้ถูกต้องครบถ้วน ก่อนทดลองเดินเครื่องจักร
หรือก่อนเริ่มประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาต อันมีผลทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด
และเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ อาจรวมถึงเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ
ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ให้ถูกต้องครบถ้วน ก่อนทดลอง
เดินเครื่องจักรหรือก่อนเริ่มประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น และในกรณีเช่นนี้ยังถือว่า
มีมูลและเหตุเพียงพอที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อ
บรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ตามข้อ ๗๕ ถึงข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของ
ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) อีกทั้ง ไม่เป็นปัญหาอุปสรรคแก่
การบริหารงานของรัฐ และการกำหนดมาตรการเช่นนี้นอกจากทำให้ประชาชน
ในชุมชนได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ยังเป็นมาตรการที่มี
ผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้น น้อยกว่า
มาตรการที่สั่งให้โครงการระงับลงชั่วคราวในระหว่างดำเนินการก่อสร้างโรงงาน
 อีกทั้งความเสียหายที่เอกชนเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้รับจากมาตรการ
ดังกล่าว กับการที่ประชาชนในชุมชนได้รับการคุ้มครองสิทธิตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญอันเป็นประโยชน์มหาชน ก็ถือได้ว่าได้สัดส่วนกัน แต่การที่ศาลปกครองชั้นต้น
มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อน

การพิพากษา โดยมีคำสั่ง “ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นนั้น ยกเว้นโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับใบอนุญาตก่อนวันประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โครงการหรือกิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐” นั้น เห็นได้ว่า คำสั่งศาลของปกครองชั้นต้นดังกล่าวไม่ชัดเจนเพียงพอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดจะปฏิบัติตามได้โดยถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดยังต้องไปตรวจสอบว่า ทั้ง ๗๖ โครงการนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีรายใดมีอำนาจสั่งการในโครงการใด และโครงการใดที่อยู่ในบังคับตามคำสั่งศาลดังกล่าว คำสั่งศาลยังมีข้อยกเว้นข้อยกเว้น ซึ่งการตรวจสอบข้อยกเว้นนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดต้องไปตรวจสอบรายละเอียดของโครงการนั้นๆ อีก และยังมีปัญหาอีกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือไม่ ซึ่งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดในการปฏิบัติตาม การไม่อาจปฏิบัติตามคำสั่งศาลได้ถูกต้องในลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด และการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ซึ่งมีจำนวนถึง ๗๖ โครงการ โดยมีข้อยกเว้น แม้ไม่ชัดเจนว่าโครงการที่อยู่ในบังคับตามคำสั่งศาลมีจำนวนแน่นอนเพียงใด แต่ก็เห็นได้ว่าเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีเงินลงทุนจำนวนหลายแสนล้านบาท และโครงการหรือกิจกรรมเหล่านั้นก็ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว แม้มิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อันเนื่องจากยังมีข้อขัดข้องดังที่กล่าวข้างต้น การสั่งให้โครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวระงับลง ย่อมเห็นได้อย่างชัดแจ้งว่ามีผลกระทบเป็นวงกว้าง ทั้งต่อภาคเอกชนที่เป็นเจ้าของโครงการที่ต้องหยุดการก่อสร้างตามโครงการและการลงทุนตามแผนงานหรือ

โครงการที่...

โครงการที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือได้ดำเนินการไว้แล้ว ตลอดจนคู่สัญญาต่างๆ เช่น ผู้รับเหมาก่อสร้างที่กำลังดำเนินการก่อสร้างโครงการต่างๆ ที่ต้องหยุดการก่อสร้างและต้องเลิกจ้างแรงงานก่อสร้าง สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อแก่โครงการต่างๆ รวมทั้งร้านวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างที่มีภาระผูกพันต่อกัน ภาคแรงงานที่ย่อมต้องมีการลดการจ้างแรงงาน ภาคลงทุนทั้งจากในประเทศและต่างประเทศที่จะขาดความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ รวมทั้งประชาชนในชุมชนบริเวณนั้นที่มีการดำรงชีพเกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว และการสั่งให้โครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวระงับลง เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้วแต่ต้องหยุดการดำเนินการไม่มีกำหนด ย่อมได้รับความเสียหายและความเสียหายนั้นมิได้เกิดเฉพาะต่อเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้น แต่ย่อมจะเกิดความเสียหายต่อเนื่องในหลายภาคส่วนทั้งในปัจจุบันและในอนาคตและอาจเกิดปัญหาสังคมหรืออาชญากรรมตามมาเนื่องจากการลดการจ้างแรงงาน รวมทั้งหน่วยงานของรัฐอาจต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับใบอนุญาตโดยสุจริต ทำให้รัฐมีภาระต้องจัดหางบประมาณหรือรายได้มาชดเชยค่าเสียหาย อันมีผลกระทบต่อบประมาณแผ่นดินในการจัดทำบริการสาธารณะด้านอื่น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ระงับโครงการที่กำลังก่อสร้างในลักษณะดังกล่าว จึงมีผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐอย่างยิ่ง

เมื่อยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฝ่ายมีคำขอ และการมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฝ่ายมีคำขอ ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ จึงมีเงื่อนไขไม่ครบ ๓ ประการ ที่ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่อาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองฝ่ายระงับโครงการหรือกิจกรรมตามโครงการในเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฝ่ายมีคำขอ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองฝ่าย

/ระงับโครงการ...

ระงับโครงการหรือกิจกรรม จำนวน ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องอุทธรณ์ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดและผู้มีส่วนได้เสียฟังขึ้น

ที่ตุลาการเสียงข้างมากเห็นว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นเพียงการชะลอโครงการเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดได้ดำเนินการเพื่อให้โครงการหรือกิจกรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง มีแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจนและถูกต้องนั้น แสดงให้เห็นว่า ตุลาการเสียงข้างมากเองก็ยอมรับว่า การปฏิบัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ในรายละเอียดออกมารองรับเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติก่อนจึงจะทำให้สามารถปฏิบัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนั้นได้ถูกต้องครบถ้วน และแม้ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยให้ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน เนื่องจากเห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หากผู้ฟ้องคดีคนใดยังประสงค์ที่จะขอให้ศาลกำหนดวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาอีก ผู้ฟ้องคดีก็สามารถยื่นคำขอใหม่ได้ โดยมีข้อเท็จจริงสนับสนุนคำขอพอสมควรสำหรับโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ที่มุ่งประสงค์ให้ได้รับการคุ้มครอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นพ้องด้วยกับตุลาการเสียงข้างมาก และเห็นว่าศาลปกครองสูงสุดควรมีคำสั่งกลับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสามคน

นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์

รองประธานศาลปกครองสูงสุด

